

“МТЕЛ” а.д. БАЊА ЛУКА

**Неконсолидовани финансијски извјештаји
за период од шест мјесеци који се завршава
30. јуна 2016. године**

и

Извјештај независног ревизора

САДРЖАЈ

	Страна
Извјештај независног ревизора	1 – 2
Неконсолидовани финансијски извјештаји:	
Неконсолидовани извјештај о добитку и губитку и осталом укупном резултату	3
Неконсолидовани извјештај о финансијском положају	4
Неконсолидовани извјештај о промјенама у капиталу	5
Неконсолидовани извјештај о новчаним токовима	6
Напомене уз неконсолидоване финансијске извјештаје	7 – 57

ИЗВЈЕШТАЈ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА

Акционарима и Управном одбору “Мтел” а.д. Бања Лука

Извршили смо ревизију приложених неконсолидованих финансијских извјештаја акционарског друштва “Мтел” а.д. Бања Лука (у даљем тексту “Друштво”), који обухватају неконсолидовани извјештај о финансијском положају на дан 30. јуна 2016. године, и неконсолидовани извјештај о добитку и губитку и осталом укупном резултату, извјештај о промјенама у капиталу и извјештај о новчаним токовима за период од шест мјесеци који се завршава на тај дан, као и преглед значајних рачуноводствених политика и друге напомене уз неконсолидоване финансијске извјештаје.

Одговорност руководства за неконсолидоване финансијске извјештаје

Руководство Друштва је одговорно за састављање и истинито приказивање ових неконсолидованих финансијских извјештаја у складу са Међународним стандардима финансијског извјештавања, као и за оне интерне контроле које руководство одреди као неопходне у припреми неконсолидованих финансијских извјештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе, настале услед криминалне радње или грешке.

Одговорност ревизора

Наша одговорност је да изразимо мишљење о овим неконсолидованим финансијским извјештајима на основу извршене ревизије. Ревизију смо извршили у складу са Међународним стандардима ревизије. Ови стандарди налажу да се придржавамо етичких захтјева и да ревизију планирамо и извршимо на начин који омогућава да се, у разумној мјери, увјеримо да неконсолидовани финансијски извјештаји не садрже материјално значајне погрешне исказе.

Ревизија укључује провођење поступака ради прибављања ревизијских доказа о износима и објелодањивањима у неконсолидованим финансијским извјештајима. Одабрани поступци су засновани на ревизорском просуђивању, укључујући процјену ризика постојања материјално значајних погрешних исказа у неконсолидованим финансијским извјештајима, насталих услед криминалне радње или грешке. Приликом процјене ризика, ревизор сагледава интерне контроле релевантне за састављање и истинито приказивање неконсолидованих финансијских извјештаја ради осмишљавања ревизијских поступака који су одговарајући у датим околностима, али не у циљу изражавања мишљења о дјелотворности интерних контрола правног лица. Ревизија такође укључује оцјену адекватности примјене рачуноводствених политика и оправданост рачуноводствених процјена извршених од стране руководства, као и оцјену опште презентације неконсолидованих финансијских извјештаја.

Сматрамо да су ревизијски докази које смо прибавили довољни и одговарајући и да обезбјеђују основу за изражавање нашег мишљења.

Мишљење

По нашем мишљењу, неконсолидовани финансијски извјештаји приказују истинито и објективно, по свим материјално значајним питањима, финансијски положај Друштва на дан 30. јуна 2016. године, као и резултате његовог пословања и новчане токове за период од шест мјесеци који се завршава на тај дан, у складу са Међународним стандардима финансијског извјештавања.

ИЗВЈЕШТАЈ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА

Акционарима и Управном одбору “Мтел” а.д. Бања Лука
(Наставак)

Остала питања

Неконсолидовани финансијски извјештаји Друштва за годину завршену 31. децембра 2015. године били су предмет ревизије од стране другог ревизора, који је у свом Извјештају од 21. марта 2016. године изразио мишљење без резерве на ове финансијске извјештаје.

Бања Лука, 20. јула 2016. године

Велемир Јањић
Велемир Јањић
Овлашћени ревизор

НЕКОНСОЛИДОВАНИ ИЗВЈЕШТАЈ О ДОБИТКУ И ГУБИТКУ И ОСТАЛОМ УКУПНОМ РЕЗУЛТАТУ
 За период од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2016. године
 (У Конвертибилним маркама)

	Напомене	Период који се	Период који се
		завршава 30. јуна 2016.	завршава 30. јуна 2015.
Приходи од продаје робе и услуга	5	214,899,476	224,264,921
Остали пословни приходи	6	2,382,103	2,484,235
Укупно пословни приходи		217,281,579	226,749,156
Трошкови материјала, робе и везаних услуга	7	(28,521,137)	(26,559,110)
Трошкови запослених	8	(36,571,197)	(40,104,709)
Трошкови амортизације	12, 13	(48,344,474)	(45,001,019)
Трошкови производних услуга	9	(57,329,678)	(55,267,626)
Остали пословни расходи	10	(12,770,198)	(13,291,889)
Укупно пословни расходи		(183,536,684)	(180,224,353)
Пословни добитак		33,744,895	46,524,803
Финансијски приходи	11	1,540,831	2,350,578
Финансијски расходи	11	(299,994)	(842,638)
Финансијски приходи, нето		1,240,837	1,507,940
Добитак прије опорезивања		34,985,732	48,032,743
Порез на добитак	33 (а)	(3,765,702)	(4,996,561)
Нето добитак		31,220,030	43,036,182
<i>Остали укупни резултат, умањен за порезе:</i>			
<i>(а) Ставке које могу бити накнадно</i>			
<i>реклаификоване у добитке и губитке:</i>			
Добици од финансијске имовине расположиве за продају	16	1,168	578
Укупни остали резултат, умањен за порезе		1,168	578
Укупни резултат за период		31,221,198	43,036,760
Зарада по акцији:			
Основна и разријеђена зарада по акцији	35	0.0635	0.0876

Напомене на наредним странама чине саставни дио ових неконсолидованих финансијских извјештаја.

Приложени неконсолидовани финансијски извјештаји Друштва су утврђени од стране менаџмента друштва "Мтел" а.д. Бања Лука дана 20. јула 2016. године.

Потписано у име Друштва:

Марко Лопичић
 Генерални директор

Јасмина Лопичић
 Извршни директор за финансије

НЕКОНСОЛИДОВАНИ ИЗВЈЕШТАЈ О ФИНАНСИЈСКОМ ПОЛОЖАЈУ
За период од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2016. године
(У Конвертибилним маркама)

	Напомене	30. јуни 2016.	31. децембар 2015.
АКТИВА			
Стална имовина			
Нематеријална улагања	12	79,711,382	84,559,419
Некретнине и опрема	13	471,044,187	491,384,801
Улагања у зависна друштва	14	31,208,690	31,208,690
Улагања у придружено друштво	15	74,563,739	74,563,739
Остала улагања	16	84,380	92,398
Дугорочна потраживања и кредити	17	5,064,419	18,579,491
Одложена пореска средства	33 (в)	488,333	527,374
		662,165,130	700,915,912
Обртна имовина			
Залихе	18	19,566,852	25,058,486
Купци	19	49,801,373	49,378,096
Потраживања за преплаћени порез на добитак	33 (г)	1,099,126	1,826,637
Друга потраживања	20	862,493	2,171,909
Депозити и потраживања за кредити	22	29,528,596	15,724,736
Активна временска разграничења	23	28,062,233	25,060,421
Готовина и готовински еквиваленти	24	31,000,056	40,035,869
		159,920,729	159,256,154
Укупна актива		822,085,859	860,172,066
ПАСИВА			
Капитал			
Акцијски капитал	25	491,383,755	491,383,755
Законске резерве	25	49,141,766	49,141,766
Нереализовани губици од ХоВ расположивих за продају		(484)	(1,652)
Остале резерве - резерве по основу инвестиционе обавезе	25	97,791,500	97,791,500
Нераспоређени добитак		31,220,030	38,452,693
		669,536,567	676,768,062
Дугорочне обавезе и резервисања			
Каматоносни кредити и позајмице	26	26,096,267	31,050,231
Разграничени приходи	27	24,801	56,558
Бенефиције за запослене	28	6,261,281	6,312,005
Резервисања	29	209,981	204,981
		32,592,330	37,623,775
Краткорочне обавезе			
Каматоносни кредити и позајмице	26	12,300,982	12,593,744
Добављачи	30	44,763,999	59,125,806
Пасивна временска разграничења	31	30,030,799	44,867,359
Бенефиције за запослене	28	712,772	712,772
Разграничени приходи	27	98,296	133,078
Обавезе за дивиденду	35	22,065,322	26,608,490
Остале обавезе	32	9,984,792	1,738,980
		119,956,962	145,780,229
Укупна пасива		822,085,859	860,172,066

Напомене на наредним странама чине саставни дио ових неконсолидованих финансијских извјештаја.

НЕКОНСОЛИДОВАНИ ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОМЈЕНАМА У КАПИТАЛУ
За период од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2016. године
(У Конвертибилним маркама)

	Акцијски капитал	Законске резерве	Нереализовани добици/(губици) од ХоВ расположивих за продају	Остале резерве - резерве по основу инвестиционе обавезе	Нераспоређени добитак	Укупно
Стање на дан 1. јануара 2015. године	491,383,755	49,141,766	(826)	97,791,500	59,106,980	697,423,175
Нето добитак за период од 1. јануара до 30. јуна 2015. године	-	-	-	-	43,036,182	43,036,182
Укупни остали резултат за период од 1. јануара до 30. јуна 2015. године	-	-	578	-	-	578
Укупни резултат за период	-	-	578	-	43,036,182	43,036,760
<i>Расподјела добитка:</i>						
Дивиденде акционарима	-	-	-	-	(59,106,980)	(59,106,980)
Стање на дан 30. јуни 2015. године	491,383,755	49,141,766	(248)	97,791,500	43,036,182	681,352,955
Нето добитак за период од 1. јула до 31. децембра 2015. године	-	-	-	-	38,452,694	38,452,694
Укупни остали резултат за период од 1. јула до 31. децембра 2015. године	-	-	(1,404)	-	-	(1,404)
Укупни резултат за период	-	-	(1,404)	-	38,452,694	38,451,290
<i>Расподјела добитка:</i>						
Привремена дивиденда акционарима	-	-	-	-	(43,036,182)	(43,036,182)
Стање на дан 31. децембра 2015. године	491,383,755	49,141,766	(1,652)	97,791,500	38,452,693	676,768,062
Нето добитак за период од 1. јануара до 30. јуна 2016. године	-	-	-	-	31,220,030	31,220,030
Укупни остали резултат за период од 1. јануара до 30. јуна 2016. године	-	-	1,168	-	-	1,168
Укупни резултат за период	-	-	1,168	-	31,220,030	31,221,198
<i>Расподјела добитка (напомена 35):</i>						
Дивиденде акционарима	-	-	-	-	(38,452,693)	(38,452,693)
Стање на дан 30. јуни 2016. године	491,383,755	49,141,766	(484)	97,791,500	31,220,030	669,536,567

Напомене на наредним странама чине саставни дио ових неконсолидованих финансијских извјештаја.

НЕКОНСОЛИДОВАНИ ИЗВЈЕШТАЈ О НОВЧАНИМ ТОКОВИМА
За период од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2016. године
(У Конвертибилним маркама)

	Период који се завршава 30. јуна 2016.	Период који се завршава 30. јуна 2015.
Токови готовине из пословних активности		
Приливи од продаје и примљени аванси	215,354,295	219,438,923
Остали приливи из редовног пословања	1,008,953	1,035,331
Одливи за набавке материјала, горива, енергије и друге трошкове	(104,094,283)	(89,987,562)
Одливи по основу бруто зарада и накнада зарада	(31,339,815)	(33,657,385)
Одливи по основу камата	(182,986)	(238,849)
Одливи по основу пореза из резултата	(2,954,525)	(6,870,146)
Одливи по основу осталих дажбина	(2,693,123)	(2,766,497)
Нето прилив готовине из пословних активности	75,098,516	86,953,815
Токови готовине из активности пласирања и инвестирања		
Набавке некретнина, опреме и нематеријалних улагања	(36,874,787)	(47,298,942)
Прилив по основу продаје некретнина, опреме и нематеријалних улагања	41,065	24,697
Приливи од камата	1,323,065	1,574,060
Приливи по основу дугорочних финансијских пласмана	13,526,549	-
Одливи од краткорочних финансијских пласмана	(13,803,860)	(631,174)
Одливи по основу куповине акција и удјела	-	(16,624,555)
Нето одлив готовине из активности пласирања и инвестирања	(35,787,968)	(62,955,914)
Токови готовине из активности финансирања		
Одливи по основу дугорочних финансијских обавеза	(6,653,301)	(6,073,959)
Одливи за дивиденде и привремене дивиденде акционарима	(41,693,060)	(48,082,158)
Нето одлив готовине из активности финансирања	(48,346,361)	(54,156,117)
Нето смањење готовине и готовинских еквивалената	(9,035,813)	(30,158,216)
Готовина и готовински еквиваленти на почетку периода	40,035,869	82,990,148
Готовина и готовински еквиваленти на крају периода	31,000,056	52,831,932

Напомене на наредним странама чине саставни дио ових неконсолидованих финансијских извјештаја

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2016. године

---

1. ОПШТЕ ИНФОРМАЦИЈЕ

Друштво “Мтел” а.д. (у даљем тексту: “Друштво”) са сједиштем у Бањој Луци, Република Српска, Босна и Херцеговина, налази се на адреси Вука Караџића 2.

Пуни пословни назив Друштва је “Телекомуникације Републике Српске” а.д. Бања Лука, а Друштво се у свом пословању користи са додатна два скраћена пословна имена – “Мтел” а.д. Бања Лука и “Телеком Српске” а.д. Бања Лука.

На дан 30. јуни 2016. године Друштво је имало два зависна друштва:

1. *Mtel Austria*, Беч, Република Аустрија (100% власништво Друштва), и
2. *Logosoft* д.о.о. Сарајево, Босна и Херцеговина (65% власништво Друштва).

На дан 30. јуни 2016. године, Друштво је имало и 49% учешћа у придруженом друштву МТЕЛ д.о.о. Подгорица (Република Црна Гора). Преосталих 51% акција у власништву је крајњег матичног власника Групе – Телеком Србија а.д. Београд.

На дан 30. јуни 2016. године, Друштво је имало 2,129 запослених (31. децембар 2015. године: 2,149 запослених).

Основна дјелатност Друштва је пружање телекомуникационих услуга, од којих су најзначајније услуге домаћег и међународног телефонског саобраћаја. Поред тога, Друштво нуди и широк спектар осталих телекомуникационих услуга, укључујући остале услуге фиксне и мобилне телефоније, IP телевизија, закуп линија, приватни водови, услуге на цијелом мрежном подручју, додатне услуге у области мобилне телефоније, интернет и мултимедијалне услуге. Друштво такође пружа услуге у области закупа, изградње, управљања и заштите телекомуникационе инфраструктуре.

На дан 30. јуни 2016. године, Друштво је обезбјеђивало услуге фиксне телефоније за 258,090 корисника (31. децембар 2015. године: 263,574 корисника), интернет услуге за 170,180 корисника (31. децембар 2015. године: 169,335 корисника), услуге мобилне телефоније за 1,259,298 корисника (31. децембар 2015. године: 1,402,702 корисника), укључујући интегрисане услуге за 81,270 корисника (31. децембар 2015. године: 78,049 корисника).

Органи Друштва су: Скупштина акционара, Управни одбор, Извршни одбор, Генерални директор, Одбор за ревизију и интерни ревизор.

Генерални директор Друштва на дан 30. јуни 2016. године је: Марко Лопичић

Чланови Управног одбора на дан састављања ових неконсолидованих финансијских извјештаја су:

Предраг Ћулибрк
Драган Ђурђевић
Дејан Царевић
Славко Митровић
Драшко Марковић
Ненад Томовић
Бранко Маловић

Чланови Извршног одбора на дан састављања ових неконсолидованих финансијских извјештаја су:

Марко Лопичић
Јасмина Лопичић
Миодраг Војиновић
Ђорђе Мишић
Владимир Четровић
Никола Рудовић

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2016. године

---

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ НЕКОНСОЛИДОВАНИХ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЈЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД

2.1. Изјава о усаглашености

Приложени финансијски извјештаји представљају неконсолидоване финансијске извјештаје Друштва и састављени су у складу са Међународним стандардима финансијског извјештавања (IFRS).

2.2. Основе вредновања

Неконсолидовани финансијски извјештаји Друштва су састављени по начелу набавне вриједности (историјског трошка), осим за ревалоризацију одређених финансијских инструмената, хартија од вриједности расположивих за продају који су вредновани по фер вриједности, као што је објашњено у рачуноводственим политикама за финансијске инструменте.

Историјски трошак је генерално заснован на фер вриједности накнаде плаћене у замјену за робу и услуге.

Фер вриједност је цијена коју би примили од продаје имовине или платили за пренос обавеза у уобичајеној трансакцији између тржишних учесника на дан вредновања, без обзира да ли је та цијена директно провјерљива или процијењена коришћењем других техника вредновања. Приликом процијењивања фер вриједности имовине или обавеза, Друштво узима у обзир оне карактеристике имовине или обавеза које би узели у обзир и други учесници на тржишту приликом одређивања цијене имовине или обавеза на датум вредновања.

Као што је објелодањено у *напоменама 1 и 15* уз ове неконсолидоване финансијске извјештаје, Друштво "Мтел" а.д. Бања Лука има улог у придруженом друштву "Мтел" д.о.о. Подгорица (Црна Гора) у којем посједује 49% удјела наведеног друштва, и у којем има значајан утицај, односно моћ учествовања у одлучивању придруженог ентитета по питању финансијских и оперативних одлука и политика, али не постоји контрола или заједничка контрола над тим пословним политикама и одлукама.

Улагање у придружено друштво у овим неконсолидованим финансијским извјештајима исказано је по набавној вриједности, умањеној за евентуално обезвјеђење. Сагласно Међународном стандарду финансијског извјештавања (IFRS) 10 "Консолидовани финансијски извјештаји", Друштво је саставило и издало своје консолидоване финансијске извјештаје за период од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2016. године, састављене у складу са Међународним стандардима финансијског извјештавања, у којима је улог у придружени ентитет вреднован методом удјела.

2.3. Функционална валута и валута презентација

Износи у приложеним неконсолидованим финансијским извјештајима су изражени у Конвертибилним маркама (КМ) која представља функционалну и званичну извјештајну валуту у Републици Српској и Босни и Херцеговини.

2.4. Утицај и примјена нових и ревидованих IFRS

Нове измјене постојећих Стандарда на снази у текућем финансијском периоду

Сљедеће измјене постојећих Стандарда издате од стране Одбора за међународне рачуноводствене стандарде су ступили на снагу током текућег финансијског периода:

- IFRS 14 "Регулаторни одложени рачуни" (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2016. године),
- Измјене IFRS 10 "Консолидовани финансијски извјештаји", IFRS 12 „Објелодањивања о учешћу у другим правним лицима“ и IAS 28 "Инвестиције у придружене ентитете и заједничке подухвате" – Инвестирани ентитети: Примјењивање изузетака у консолидацији (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2016. године),

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2016. године

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ НЕКОНСОЛИДОВАНИХ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЈЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД (наставак)

2.4. Утицај и примјена нових и ревидованих IFRS (наставак)

Нове измјене постојећих Стандарда на снази у текућем финансијском периоду (наставак)

- Измјене IFRS 10 “Консолидовани финансијски извјештаји” и IAS 28 “Инвестиције у придружене ентитете и заједничке подухвате” – Продаја или учешће у имовини између инвеститора и придруженог ентитета или заједничког подухвата (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2016. године),
- Измјене IFRS 11 “Заједнички аранжмани” – Рачуноводство спајања интереса у заједничким пословима (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2016. године),
- Измјене IAS 1 “Презентација финансијских извјештаја” – Иницијатива за објелодањивање (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2016. године),
- Измјене IAS 16 “Некретнине, постројења и опрема” и IAS 38 “Нематеријална улагања” – Објашњење прихватљивих метода амортизације (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2016. године),
- Измјене IAS 16 “Некретнине, постројења и опрема” и IAS 41 “Пољопривреда” – Пољопривреда: биолошка средства која су предмет убирања (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2016. године),
- IAS 27 “Појединачни финансијски извјештаји” – Капитални метод у појединачним финансијским извјештајима (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2016. године),
- Измјене разних Стандарда “Унапријеђења IFRS (период 2012 - 2014.)” која су резултат годишњег унапријеђења IFRS (IFRS 5, IFRS 7, IAS 19 и IAS 34), са циљем отклањања неусаглашености и усаглашавања текста (измјене би требало да се примјене за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2016. године).

Усвајање ових измјена постојећих Стандарда и тумачења није имало за резултат значајније промјене финансијских извјештаја Друштва.

Нови Стандарди и измјене постојећих Стандарда који су издати, а нису још увијек у примјени

На дан одобравања ових финансијских извјештаја, слједећи Стандарди и измјене постојећих Стандарда су биле издате, али нису постале ефективне:

- Измјене IAS 12 “Порези на добитак” – Признавање одложених пореских средстава за нереализоване губитке (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2017. године),
- Измјене IAS 7 “Извјештај о новчаним токовима”- Иницијатива за објелодањивање (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2017. године),
- IFRS 9 “Финансијски инструменти” (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2018. године),
- IFRS 15 “Приходи од уговора са купцима” (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2018. године), и
- IFRS 16 “Лизинг” (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2019. године).

Менаџмент Друштва је изабрао да не усвоји ове Стандарде, измјене и тумачења прије него они ступе на снагу. Менаџмент предвиђа да усвајање ових Стандарда, измјена и тумачења неће имати материјалан утицај на финансијске извјештаје Друштва у периоду иницијалне примјене.

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2016. године

---

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА

3.1. Приходи

Признавање прихода

Приходи од продаје се исказују по фактурној вриједности, умањеној за попусте и порез на додату вриједност. Приходи се евидентирају у тренутку пружања услуга или продаје робе.

Приход од камата књижи се на обрачунској основи у складу с неотплаћеном главницом по ефективној каматној стопи.

Приходе од продаје највећим дијелом чине приходи од саобраћаја у фиксној и мобилној мрежи, мјесечне претплате обрачунате за кориштење услуга, приходи од продаје везаних услуга, интерконеције, интернета, интегрисаних услуга и осталих сличних услуга.

3.1.1. Приходи од телефонског саобраћаја – фиксна телефонија

Приходи од телефонског саобраћаја (фиксна телефонија) се обрачунавају по оствареном саобраћају. Приходи од међународног саобраћаја се признају у периоду у којем је саобраћај остварен.

3.1.2. Телекомуникациона претплата – фиксна телефонија

Телекомуникациона претплата за фиксну телефонију се фактурише мјесечно за протекли мјесец.

3.1.3. Приходи од укључивања нових претплатника – фиксна телефонија

Приходи од укључивања нових претплатника фиксне телефоније представљају приходе по основу фактурисане надокнаде за укључење нових претплатника и трошкова инсталације. Приходи од нових прикључака се евидентирају у периоду у коме је корисник прикључен и инсталација извршена.

3.1.4. Приходи од интерконеције са домаћим операторима

Приходи од интерконеције са домаћим операторима остварују се приступом мрежи, којим се успоставља физичко и логичко повезивање телекомуникационих мрежа како би се корисницима услуга, прикљученим на различите мреже, омогућила директна и индиректна комуникација.

3.1.5. Приходи од мобилне телефоније

Приходи од мобилне телефоније се углавном односе на приходе од корисника мобилних телефона у виду кориштења услуга у *prepaid*-у и *postpaid*-у, као што је саобраћај, SMS порука, приходи од прикључака, продатих везаних услуга, пренос података, као и других додатних услуга. Приходи од продаје исказани су по фер вриједности пружене услуге умањеној за попусте и порез на додату вриједност. Приходи се евидентирају у тренутку пружања услуга.

Приходи од услуга телефонског саобраћаја се признају на основу оствареног саобраћаја. Нефактурисани, а остварени приход од услуга мобилне телефоније који је остварен у периоду од тренутка фактурисања до краја периода се обрачунава, а неостварени приход до истека обрачунског периода се разграничава.

Приход од пружених *prepaid* услуга се признаје у моменту продаје *prepaid* допуна, а на крају обрачунског периода исти се разграничава за износ нереализованих прихода. Ови приходи се, на основу кориштених услуга, разграничавају током периода у којем се пружа услуга. Неактивне допуне и допуне којима је истекао временски период права кориштења, се признају као приход по истеку датума кориштења.

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2016. године

---

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (Наставак)

3.1. Приходи (Наставак)

3.1.6. Приходи од продаје везаних услуга

Приход од продаје хардвера приказани су у оквиру ставке Приходи од продаје везаних услуга, и признају се као приходи у моменту продаје, односно уручења хардвера кориснику пакета и када су сви припадајући трошкови признати у извјештају о добитку и губитку.

За продате везане услуге, Друштво примјењује метод релативне фер вриједности којим утврђује вриједност посебних квалификованих елемената у оквиру везаних услуга, и при чему се будући приходи признају по фер вриједности обрачунатих услуга, а остатак се алоцира на испоручене компоненте.

Остали приходи од пружања корисничких услуга које су дефинисане уговором са купцима се разграничавају у периоду на који се уговор односи.

3.1.7. Приходи и расходи по основу међународног саобраћаја и roaming-а

а) Приходи и расходи по основу међународног саобраћаја

Друштво је закључило низ споразума за међународни саобраћај у фиксној и мобилној телефонији. Приходи (расходи) и потраживања (обавезе) који су произашли из ових споразума су приказани у пратећим финансијским извјештајима и односе се на приходе и расходе од међународних долазних, односно одлазних позива остварених са земљама са којима је Друштво успоставило директан обрачун међународног телефонског саобраћаја.

Дио остварених прихода односно расхода по наведеном основу, евидентиран је на основу процјене извршене у складу са интерним обрачунима оствареног саобраћаја.

Друштво признаје приход (потраживања) само када се он може утврдити са поузданом сигурношћу. Ако постоје докази да неки расход (обавеза) може настати, врши се резервисање на терет трошкова, у случају да је могуће извршити процјену. Тамо гдје није могуће процијенити износ неке обавезе врши се одговарајуће објелодањивање.

б) Приходи и расходи по основу roaming-а

Приходи од *roaming-а* и трошкови *roaming-а* према иностраним операторима се исказују у вриједностима добијеним од клириншке куће. Приходи и трошкови *roaming-а* признају се у бруто износу, на бази оствареног саобраћаја у току периода.

3.1.8. Директан приступ интернету

Приходи од директног приступа интернету остварују се обезбјеђивањем корисницима линка за приступ интернету одређене брзине, уз посебан опсег јавних IP адреса, DNS *hosting* домена са или без регистрације интернет домена и техничком подршком.

3.1.9. Интегрисане услуге

Приход од интегрисаних услуга се односи на приход од пружених услуга у виду пакета, који укључују дигиталну IP телевизију, ADSL приступ интернету, фиксну и мобилну телефонију.

3.1.10. Остали приходи од телекомуникационих услуга

Остали приходи обухватају углавном приходе од осталих услуга као што су изнајмљивање телефонских капацитета – водова, листинг позива, услуге говорне поште и друго. Наведени приходи евидентирају се у периоду у коме су настали.

**НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2016. године**

---

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (Наставак)
3.2. Финансијски и оперативни лизинг

Лизинг се класификује као финансијски лизинг у свим случајевима када се лизингом, на корисника лизинга, преносе у највећој мјери сви ризици и користи који произлазе из власништва над средствима. Сваки други лизинг се класификује као оперативни лизинг.

Друштво као давалац лизинга

Приход по основу оперативног лизинга (приход од ренти/закупа) признаје се примјеном линеарне методе током периода трајања лизинга. Индиректни трошкови настали у преговорима и уговарањем оперативног лизинга додају се књиговодственом износу изнајмљеног средства и признају се на пропорционалној основи током периода трајања лизинга.

Друштво као корисник лизинга

Средства која се држе по уговорима о финансијском лизингу се првобитно признају као средства Друштва по садашњој вриједности минималних рата лизинга утврђених на почетку периода лизинга. Одговарајућа обавеза према даваоцу лизинга се укључује у извјештају о финансијском положају као обавеза по финансијском лизингу.

Плаћање рата лизинга се распоређује између финансијских трошкова и смањења обавеза по основу обавеза лизинга са циљем постизања константне стопе учешћа у неизмирену износу обавезе. Финансијски расходи се признају одмах у извјештају о добитку и губитку, осим ако се директно могу приписати средствима која се оспособљавају за употребу, у којем се случају капитализују у складу са општом политиком Друштва о трошковима позајмљивања. Рате по основу оперативног лизинга се признају као трошак на линеарној основи за вријеме трајања лизинга, осим када постоји нека друга систематска основа која боље осликава временски шаблон трошења економских користи од изнајмљеног средства.

У случају када се одобравају лизинг олакшице, оне улазе у састав оперативног лизинга и признају се као обавеза. Укупна корист од олакшица признаје се као смањење трошкова изнајмљивања на линеарној основи, осим када постоји нека друга систематска основа која боље осликава временску структуру трошења економских користи од изнајмљеног средства.

3.3. Стране валуте

Монетарна имовина и обавезе, деноминоване у страним валутама су прерачунате у њихову противвриједност у Конвертибилним маркама по званичном курсу важећем на дан извјештаја о финансијском положају. Немонетарна имовина и обавезе деноминоване у страним валутама која се мјере по фер вриједности прерачунате су у њихову противвриједност по званичном курсу на дан трансакције. Пословне промјене у страним средствима плаћања током године прерачунавају се у Конвертибилне марке по званично важећем курсу на дан сваке промјене, а настале позитивне и негативне курсне разлике евидентирају се у корист или на терет извјештаја о добитку и губитку.

3.4. Порез на добитак

Порез на добитак обухвата текући порез на добитак и одложене порезе на добитак. Текући и одложени порез на добитак се признају у извјештају о добитку и губитку, осим ако нису настали из пословних комбинација или ставки признатих директно у капиталу, односно у осталом укупном резултату. Текући порез на добитак представља износ који се обрачунава и плаћа у складу са Законом о порезу на добитак. Текући порез на добитак представља износ који се обрачунава примјеном прописане пореске стопе од 10% на основицу утврђену пореским билансом, коју представља износ добитка прије опорезивања по одбитку ефеката усклађивања прихода и расхода.

Порески прописи Републике Српске предвиђају могућност умањења пореске основице за износе улагања у некретнине, постројења и опрему за обављање властите производне дјелатности и за износе плаћеног пореза на доходак и доприноса на лична примања за више од 30 новозапослених радника на крају пословне године.

**НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2016. године**

---

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (Наставак)
3.4. Порез на добитак (Наставак)

Одложени порез на добитак се обрачунава кориштењем методе утврђивања обавеза према финансијским извјештајима, за привремене разлике произашле из разлике између пореске основе имовине и обавеза у извјештају о финансијском положају и њихове књиговодствене вриједности.

Важеће пореске стопе на дан извјештаја о финансијском положају или пореске стопе које су након тог дана ступиле на снагу, користе се за утврђивање разграниченог износа пореза на добитак за који се очекује да ће бити примијењен приликом укидања привремених разлика.

Одложене пореске обавезе се признају за све опорезиве привремене разлике. Одложена пореска средства се признају за све одбитне привремене разлике и ефекте пореских губитака и пореских кредита, који се могу преносити у наредне фискалне периоде, до степена до којег ће вјероватно постојати опорезиви добитак од којег се пренијети порески губитак и кредити могу умањити.

Дана 1. јанура 2016. године ступио је на снагу нови Закон о порезу на добит. Новим Законом није промијењена стопа пореза на добит, а Менаџмент Друштва сматра да поједине измјене, које се односе на утврђивање пореске основице неће имати материјално значајан утицај на финансијске извјештаје Друштва.

3.5. Нематеријална имовина

Нематеријална имовина се састоји од телекомуникационих лиценци, купљених софтвера и осталих лиценци.

Телекомуникационе лиценце, купљени софтвери и остале лиценце су исказани по набавној вриједности, умањена за исправку вриједности и укупне евентуалне акумулиране губитке услед умањења вриједности.

Набавну вриједност чини вриједност по фактури добављача укључујући царине, порезе који се не могу рефундирати и све друге трошкове довођења средства у стање функционалне приправности. Набавна вриједност умањена је за све примљене попусте и/или рабате.

Телекомуникационе лиценце се амортизују равномјерно током вијека коришћења лиценци, а у складу са IAS 38 "Нематеријална улагања".

3.6. Некретнине и опрема

Некретнине и опрема су исказани по набавној вриједности и умањени за исправку вриједности и укупне евентуалне акумулиране губитке због умањења вриједности.

Набавну вриједност чини вриједност по фактури добављача укључујући царине, порезе који се не могу рефундирати и све друге трошкове довођења средства у стање функционалне приправности. Набавна вриједност умањена је за све примљене попусте и/или рабате. Набавна вриједност изграђених некретнина и опреме је њихова набавна вриједност на датум када су изградња или развој завршени.

Под некретнинама и опремом сматрају се она средства чији је очекивани корисни вијек употребе дужи од једне године.

Добици или губици који се јављају приликом расходовања или продаје некретнина и опреме, исказују се у извјештају о добитку и губитку као дио осталих пословних прихода или осталих пословних расхода.

Адаптације, обнављања и поправке које продужавају вијек кориштења средства, увећавају вриједност основног средства. Оправке и одржавања се евидентирају на терет текућег обрачунског периода и приказују као трошкови пословања.

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2016. године
3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (Наставак)
3.7. Амортизација

Стопа амортизације се утврђује на основу процијењеног корисног вијека употребе нематеријалних улагања, некретнина и опреме.

Стопа амортизације која се примјењује на неко средство преиспитује се најмање на крају сваке пословне године и, ако постоје значајне промјене у очекиваној динамици трошења будућих економских користи које су садржане у средству, стопа амортизације се мијења како би се одразила промијењена динамика. Таква промјена се евидентира као промјена рачуноводствене процјене у складу са IFRS/IAS. Менаџмент Друштва доставља сваку промјену стопа амортизације за групу средстава Управном одбору Друштва на усвајање.

Основица за обрачун амортизације је набавна вриједност нематеријалних улагања, некретнина и опреме умањена за процијењени евентуални остатак вриједности. Амортизација се обрачунава примјеном пропорционалног метода.

Процијењени корисни вијек употребе појединих група некретнина, опреме и нематеријалних улагања, који је служио као основа за обрачун амортизације и примијењене стопе у периоду од шест мјесеци који се завршава на дан 30. јуни 2016. године је сљедећи:

	Вијек трајања (година)	Стопа (%)
GSM и UMTS лиценце	15	6.67
Лиценце и апликативни софтвери	5	20
Грађевински објекти	8 - 55.5	1.80 - 12.5
Антенски стубови	16.7 - 20	5 - 6
Дистрибутивна канализација и мрежа	16.7	6
Комутациони системи и сервисне платформе	3 - 11	9 - 33.33
Транспортна мрежа	4 - 12.5	8 - 25
Бежична приступна мрежа	5 - 12.5	8 - 20
Опрема у приступној мрежи и терминална опрема	4 - 11	9 - 25
Рачунарска опрема	4 - 5	20 - 25
Канцеларијска и остала опрема	5 - 8	12.5 - 20

3.8. Стална имовина намијењена продаји

Стална имовина намијењена продаји класификује се као намијењена продаји уколико ће се њихова књиговодствена вриједност повратити у продајној трансакцији прије него континуираном употребом.

Овај се услов сматра испуњеним само онда када је продаја врло вјероватна и ако је стално средство (или група намијењена отуђењу) у сваком моменту расположиво за продају у свом садашњем стању. Менаџмент мора уложити напоре да прода таква средства, а очекује се да ће се средства од дате продаје квалификовати за признавање у року од годину дана од датума класификације.

Стална имовина или групе за отуђење класификоване као намијењене за продају вреднују се по њиховом претходном књиговодственом износу или по фер вриједности умањеној за трошкове продаје, у зависности од тога која од ове двије вриједности је нижа.

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2016. године

---

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (Наставак)

3.9. Умањење вриједности нефинансијске имовине

На сваки датум извјештаја о финансијском положају, Друштво преиспитује књиговодствене износе својих нефинансијских средстава (осим залиха и одложених пореских средстава) да би се утврдило постоје ли наговјештаји да је дошло до губитака усљед умањења вриједности наведене имовине.

Ако постоје такве назнаке, процјењује се надокнадиви износ средства да би се могао утврдити евентуални губитак настао умањењем. Ако није могуће процијенити надокнадиви износ појединог средства, Друштво процјењује надокнадиви износ јединице која генерише готовину, а којој то средство припада.

Надокнадива вриједност средства (или његове јединице која генерише готовину) је фер вриједност умањена за трошкове продаје или вриједност у употреби, зависно од тога која је виша. За потребе процјене вриједности у употреби, процијењени будући новчани токови дисконтују се до садашње вриједности примјеном дисконтне стопе прије опорезивања која одражава садашњу тржишну процјену временске вриједности новца и ризике специфичне за то средство.

Уколико је процијењени надокнадиви износ средства (или јединице која генерише готовину) нижи од књиговодствене вриједности, књиговодствена вриједност средства (или јединице која генерише готовину) се умањује до надокнадивог износа, а импаритетни губитак се признаје као расход периода.

На сваки дан извјештавања врши се преиспитивање да ли постоје назнаке да су претходно признати импаритетни губици умањени или више не постоје. Импаритетни губитак се поништава уколико постоји промјена у процијењеном надокнадивом износу.

Код накнадног поништења губитка од умањења вриједности, књиговодствени износ средства (јединице која генерише готовину) повећава се до ревидованог процијењеног надокнадивог износа тог средства, при чему већа књиговодствена вриједност не премашује књиговодствену вриједност која би била утврђена да у претходним годинама није било признатих губитака на том средству (јединици која генерише готовину) усљед умањења вриједности. Поништење губитка од умањења вриједности одмах се признаје као приход, осим ако се предметно средство не исказује по процијењеној вриједности, у којем случају се поништење губитка од умањења вриједности исказује као повећање усљед ревалоризације.

На дан 30. јуни 2016. године, на основу процјене менаџмента Друштва, не постоје индикације да је вриједност сталне имовине обезвријеђена.

3.10. Улагања у зависна друштва

Улагања у зависна друштва вреднују се по набавној вриједности, умањеној за евентуално обезврјеђење.

У складу са одредбама IFRS 10 *“Консолидовани финансијски извјештаји”*, контрола зависних друштава од стране Друштва се постиже уколико Друштво:

- 1) има моћ управљања над субјектом,
- 2) је изложено, или има права, на промјењиве приносе од свог учешћа у субјекту, и
- 3) има могућности коришћења своје моћи управљања субјектом да би се утицало на висину својих приноса.

Друштво врши поновну анализу да ли заиста контролише зависна друштва уколико дође до одређених чињеница и околности које дају назнаку да је било који од претходна три елемента контроле промијењен.

Када Друштво има мање од потребне просте већине гласачких права, Друштво може да има контролу над зависним друштвом уколико су та гласачка права довољна да дају практичну могућност Друштву да једнострано усмјерава пословне активности зависног друштва.

**НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2016. године**

---

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (Наставак)
3.11. Улагања у придружено друштво

Придружено друштво је друштво у којем Друштво има значајан утицај. Значајан утицај је моћ учествовања у одлучивању придруженог ентитета по питању финансијских и оперативних одлука и политика, али није контрола или заједничка контрола над тим пословним политикама и одлукама.

Улагања у придружено друштво у овим неконсолидованим финансијским извјештајима исказано је по набавној вриједности, умањеној за евентуално обезврјеђење.

3.12. Финансијска имовина

Сва финансијска имовина се признаје, односно престаје се признавати на датум трговања кад је купопродаја финансијског средства дефинисана уговореним датумом испоруке финансијског средства у роковима утврђеним према конвенцијама на предметном тржишту и иницијално је мјерена по фер вриједности, укључујући трансакционе трошкове.

Недериватна финансијска имовина се класификује у сљедеће категорије: финансијска имовина расположива за продају, у посједу до доспијећа, те дати кредити и потраживања. Класификација зависи од природе и сврхе финансијске имовине, и одређена је у тренутку иницијалног признавања.

Метода ефективне каматне стопе

Метода ефективне каматне стопе је метода обрачуна амортизованог трошка финансијске имовине и распоређивања прихода од камата током одређеног периода. Ефективна каматна стопа је каматна стопа која тачно дисконтује будућа новчана примања књиговодствене вриједности финансијске имовине кроз очекивани вијек трајања финансијске имовине, или гдје је то могуће, краћег периода.

Приходи се признају на бази ефективне каматне стопе за кредите и потраживања и дужничке инструменте, изузев за оне који су исказани по фер вриједности кроз извјештај о добитку или губитку.

Финансијска имовина која се држи до доспијећа

Мјенице и обвезнице са фиксним или одредивим плаћањима и фиксним роком доспијећа, за које Друштво има позитивну намеру и могућност да их чува до доспијећа, класификују се као имовина у посједу до доспијећа. Евидентирају се и по трошку амортизације користећи методу ефективне каматне стопе, умањеном за умањење вриједности, са приходом који се признаје на бази ефективног прихода.

Финансијска имовина расположива за продају

Акције које не котирају на берзи и откупиви дужнички вриједносни папири држани од стране Друштва, а којима се тргује на активном тржишту, су класификовани као расположиви за продају и презентују се по фер вриједности, користећи се текућом тржишном вриједности неког другог инструмента који је суштински једнак или се базира на очекиваним новчаним токовима имовине која представља основ улагања. Улагања за која није могуће реално утврдити фер вриједност се мјере по трошку.

Добици и губици који настају због промјене фер вриједности директно утичу на капитал, односно на нереализоване добитке/губитке од ХоВ расположивих за продају, са изузетком умањења за импаритетне губитке, камате обрачунате користећи методу ефективне каматне стопе и добитак или губитак на монетарну имовину од курсних разлика, који се директно признају у добитак или губитак периода.

Када се таква имовина продаје, или је изложена трајном смањењу вриједности, кумулативни добитак или губитак претходно остварен по фер вриједности за улагања је укључен у приходе и расходе периода.

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2016. године

---

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (Наставак)

3.12. Финансијска имовина (Наставак)

Финансијска имовина расположива за продају (Наставак)

Инструменти капитала класификовани као расположиви за продају који не котирају на активном берзанском тржишту, и чија се фер вриједност не може поуздано утврдити, су вредновани према историјском трошку умањеном за обезврјеђење.

Фер вриједност финансијских средстава расположивих за продају изражених у страниј валути се одређује у тој валути и прерачунава се по важећој курсној стопи на дан извјештаја о финансијском положају. Промјена у фер вриједности која се може приписати промјенама курса и која резултује промјеном амортизованог трошка средства, признаје се у извјештају о добитку и губитку, док се остале промјене признају као промјене у осталом укупном резултату.

Дати кредити и потраживања

Потраживања од купаца, кредити и остала потраживања са фиксним или одредивим плаћањима која не котирају на активном тржишту класификују се као кредити и потраживања.

Кредити и потраживања вреднују се по амортизованом трошку, примјеном методе ефективне каматне стопе, умањени за процијењено умањење вриједности. Приход од камате се признаје примјеном ефективне каматне стопе, осим у случају краткорочних потраживања, гдје би признавање прихода било нематеријално.

Потраживања су приказана по њиховој номиналној вриједности, умањеној за исправке вриједности ненаплативих потраживања. Исправка вриједности потраживања врши се индиректно за износ доспјелих потраживања која нису наплаћена у одређеном периоду од датума доспијећа за плаћање, што су, према процјени менаџмента базираној на историјским доказима о износу с тим у вези насталих губитака, потраживања која нису наплаћена преко 60 дана.

Директан отпис потраживања се врши у случајевима када је немогућност наплате извјесна и документована. Потраживања која су предмет компензације се исправљају по нето принципу.

Готовина и готовински еквиваленти

Готовина и готовински еквиваленти укључују готовину у благајни, депозите код комерцијалних банака, као и високо ликвидна средства која се могу брзо конвертовати у познате износе готовине, уз безначајан ризик од промјене вриједности.

Умањења финансијске имовине

Финансијска имовина, осим имовине исказане по фер вриједности кроз извјештај о укупном резултату, процијењена је за индикаторе умањења на сваки датум извјештаја о финансијском положају. Финансијска имовина је умањена тамо гдје је доказано да су, као резултат једног или више догађаја који су се десили након почетног признавања финансијске имовине, процијењени будући новчани токови инвестиције измијењени.

За акције које не котирају на берзи, а класификоване су као расположиве за продају, значајан или продужен пад у фер вриједности вриједносног папира испод његовог трошка сматра се објективним доказом умањења.

За сву осталу финансијску имовину, укључујући откупиве хартије од вриједности класификоване као расположиве за продају, и потраживања по финансијском зајму, објективан доказ умањења може укључити:

- значајне финансијске тешкоће издаваоца или корисника; или
- пропуст или деликвенција у отплати камате или главнице; или
- могућност да ће дужник доћи у стечај или финансијску реорганизацију.

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2016. године

---

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (Наставак)

3.12. Финансијска имовина (Наставак)

Умањења финансијске имовине (Наставак)

За одређене категорије финансијске имовине, као што су потраживања од купаца, средства за која је процијењено да нису умањена, накнадно се процијењују на умањење на колективној основи. Објективан доказ умањења портфолија потраживања укључује претходно искуство Друштва у наплати, кашњење у наплати након периода доспијећа, као и промјене у националним или локалним економским условима који су у узајамној вези са неизвршењем потраживања.

За финансијску имовину исказану по амортизованом трошку, износ умањења је разлика између књиговодствене вриједности имовине и садашње вриједности процијењених будућих новчаних токова, дисконтованих користећи оригиналну ефективну каматну стопу финансијског средства. Књиговодствена вриједност финансијске имовине је умањена за губитке умањења директно за сву финансијску имовину, осим за потраживања гдје је књиговодствена вриједност умањена кроз употребу резервисања за умањење вриједности.

Када није могуће наплатити потраживања од купаца, онда су иста отписана на терет резервисања за умањење вриједности. Накнадни поврати износа који су претходно отписани се оприходују у корист резервисања за умањење вриједности. Промјене у књиговодственој вриједности резервисања за умањење вриједности евидентирају се у извјештају о добитку и губитку.

Са изузетком хартија од вриједности расположивих за продају, ако се, у наредном периоду, износ губитака од умањења вриједности смањи, и то смањење се односи на догађај који је настао након што је умањење признато, претходно признат губитак умањења може се признати кроз извјештај о укупном резултату у мјери која неће резултовати књиговодственим износом већим него што би био амортизовани трошак да није дошло до признавања умањења вриједности на датум када је умањење вриједности исправљено.

Хартије од вриједности – улагања расположивих за продају, губици од умањења, претходно признатих кроз извјештај о укупном резултату, не поништавају се кроз извјештај о укупном резултату. Било које увећање у фер вриједности након губитка умањења је признато директно у капитал.

Престанак признавања финансијске имовине

Друштво ће престати признавати финансијску имовину само када уговорна права на новчане токове од финансијске имовине истекну, или ако пренесе финансијску имовину, па самим тим и све ризике и награде од власништва средства на други субјект. Ако Друштво не пренесе нити задржи суштински све ризике и поврате од власништва и задржи контролу над финансијском имовином, Друштво наставља да признаје финансијску имовину.

3.13. Финансијске обавезе

Финансијске обавезе обухватају дугорочне обавезе (дугорочне кредите и остале дугорочне обавезе), краткорочне обавезе из пословања и остале обавезе.

Финансијске обавезе се иницијално признају по фер вриједности умањеној за трошкове који се директно могу приписати трансакцији. Након почетног признавања, финансијске обавезе се мјере у износу по коме је обавеза почетно призната, умањена за отплате главнице, умањена за било који отпис одобрен од стране повјериоца.

Финансијске обавезе су исказане по амортизованој вриједности коришћењем ефективне каматне стопе. Обавезе по основу камата на финансијске обавезе се евидентирају на терет финансијских расхода у периоду на који се односе и приказују у оквиру осталих краткорочних обавеза.

Финансијска обавеза престаје да се признаје када Друштво испуни обавезу или када је обавеза плаћања, предвиђена уговором, укинута или истекла.

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2016. године

---

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (Наставак)

3.14. Залихе

Залихе се евидентирају по набавној вриједности или нето продајној вриједности, у зависности која је нижа.

Нето продајна вриједност је цијена по којој залихе могу бити продате у нормалним условима пословања након умањења цијене за трошкове продаје.

Вриједност залиха укључује вриједност по фактури добављача, транспортне и зависне трошкове. Алат и инвентар се отписују 100% приликом издавања у употребу. Вриједност залиха се утврђује на основу метода просјечне набавне цијене.

Залихе материјала за везане услуге се највећим дијелом односе на залихе мобилних и фиксних телефона набављених за даљу продају купцима у оквиру посебних продајних пакета.

Терећењем осталих расхода врши се исправка вриједности залиха у случајевима када се оцијени да је потребно свести вриједност залиха на њихову нето продајну вриједност. За оштећене залихе и залихе које по квалитету не одговарају стандардима врши се одговарајућа исправка вриједности, или се у цјелости отписују.

3.15. Резервисања

Резервисања се признају и врше када Друштво има законску или уговорену обавезу као резултат прошлих догађаја и када је вјероватно да ће одлив ресурса који стварају економске добити бити потребан да се измири обавеза и када се може поуздано процијенити износ обавезе.

Резервисања се састоје од резервисања за судске спорове који се воде против Друштва, и одређена су дисконтовањем будућих новчаних токова који одражавају тренутно стање на тржишту и специфичних ризика који се односе на дату обавезу.

3.16. Бенефиције за запослене

а) Порези и доприноси за обезбјеђење социјалне сигурности запослених

У складу са домаћим прописима и усвојеном рачуноводственом политиком, Друштво је обавезно да уплаћује доприносе разним државним фондовима за социјалну заштиту. Ове обавезе укључују доприносе на терет запослених и на терет послодавца у износима који се обрачунавају примјеном специфичних, законом прописаних стопа.

Друштво има законску обавезу да изврши обуставу обрачунатих доприноса из бруто зарада запослених и да за њихов рачун изврши пренос обустављених средстава у корист одговарајућих државних фондова.

Доприноси на терет запослених и на терет послодавца евидентирају се на терет трошкова у периоду на који се односе.

б) Обавезе по основу отпремнина и јубиларних награда

У складу са Појединачним колективним уговором о раду, важећим на дан састављања ових неконсолидованих финансијских извјештаја, Друштво је обавезно да запосленима, при одласку у пензију исплати отпремнине у висини три мјесечне плате остварене од стране запосленог, које при том не могу бити мање од три просјечне мјесечне плате Друштва, укључујући сва примања на која се плаћају порези и доприноси. Као основица за обрачун узима се мјесечна плата за мјесец који претходи мјесецу у којем се остварује право на пензију.

Поред тога, Друштво је у обавези да исплаћује и јубиларне награде у висини пола, једне или двије просјечне мјесечне плате Друштва.

На основу IAS 19 "Накнаде запосленима" захтијева се обрачун и укалкулисавање садашње вриједности акумулираних права запослених на отпремнине и јубиларне награде.

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2016. године

---

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (Наставак)

3.16. Бенефиције за запослене (Наставак)

е) *Обавезе по основу бонуса запосленима (варијабилни дио плате)*

На основу одлуке генералног директора Друштва, утврђена је основица и начин обрачуна бонуса запосленима, као варијабилни дио плате. Бонус се остварује на основу реализованог учинка, праћеног на кварталном или годишњем нивоу и евидентира се као трошак личних примања и резервисање по наведеном основу у тренутку процјене да ће запослени остварити право на наведени бонус.

3.17. Извјештавање у сегменту

Друштво је усвојило IFRS 8 “Оперативни сегменти” и почело да га примјењује од 1. јануара 2009. године.

Наведени IFRS 8 захтијева идентификовање оперативних сегмената на бази интерних извјештаја о компонентама Друштва који се редовно прегледају од стране руководиоца надлежних за доношење кључних одлука, а у циљу алокације адекватних ресурса наведеним сегментима, као и анализе њихових резултата. Информације о сегментима су анализиране на бази врста услуга које пружају оперативни дијелови Друштва.

4. ЗНАЧАЈНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПРОЦЈЕНЕ

Презентација неконсолидованих финансијских извјештаја захтијева од менаџмента коришћење најбољих могућих процјена и разумних претпоставки, које имају ефекта на презентоване вриједности средстава и обавеза и објелодањивање потенцијалних потраживања и обавеза на дан састављања неконсолидованих финансијских извјештаја, као и прихода и расхода у току извјештајног периода.

Ове процјене и претпоставке су засноване на историјским и осталим информацијама расположивим на дан састављања неконсолидованих финансијских извјештаја, а будући стварни резултати могу да се разликују од процијењених износа.

Основне претпоставке које се односе на будуће догађаје и остале значајне изворе неизвјесности при давању процјене на дан извјештаја о финансијском положају, које носе ризик са могућим исходом у материјално значајним корекцијама садашње вриједности средстава и обавеза у наредној финансијској години, представљене су у даљем тексту:

Процијењени корисни вијек некретнина, опреме и нематеријалне имовине

Одређивање корисног вијека некретнина, опреме и нематеријалних улагања је засновано на историјском искуству са сличним средствима, као и предвиђеним технолошким напретком и пројенама економских и индустријских фактора.

Стопа амортизације која се примјењује на неко средство преиспитује се најмање на крају сваке пословне године и, ако постоје значајне промјене у очекиваној динамици трошења будућих економских користи које су садржане у средству, стопа амортизације се мијења како би се одразила промијењена динамика. Таква промјена се евидентира као промјена рачуноводствене процјене у складу са IAS/IFRS. Менаџмент Друштва доставља, сваку промјену стопа амортизације за групу средстава, Управном одбору Друштва на усвајање.

Услјед значајности сталних средстава у укупној активи Друштва, утицај сваке промјене у наведеним претпоставкама може бити материјално значајан на финансијски положај Друштва, као и на резултате његовог пословања.

На примјер, уколико би Друштво скратило просјечан корисни вијек сталне имовине за 10%, то би у периоду од шест мјесеци који се завршава на дан 30. јуни 2016. године резултовало у додатном трошку амортизације за 4,834,447 Конвертибилних марака (упоредни податак у 2015. години 4,500,102 Конвертибилне марке).

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2016. године

---

4. ЗНАЧАЈНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПРОЦЈЕНЕ (Наставак)

Исправка вриједности потраживања

Исправка вриједности за сумњива и спорна потраживања је обрачуната на основу процијењених губитака услед немогућности купаца да испуне доспјеле обавезе према Друштву.

Процјена менаџмента је заснована на старосној анализи потраживања, историјским отписима, кредитним способностима купаца и промјенама у условима продаје, приликом утврђивања адекватности исправке вриједности сумњивих и спорних потраживања. Ово укључује и претпоставке о будућем понашању купаца и резултујућим будућим наплатама.

Менаџмент вјерује да није потребна додатна исправка вриједности потраживања, изузев резервисања већ приказаних у финансијским извјештајима (*напомене 19, 20 и 21*).

Резервисања

Генерално, резервисања су у значајној мјери подложна процјенама. Друштво процјењује вјероватноћу да се нежељени случајеви могу догодити као резултат прошлих догађаја, и уколико је вјероватноћа већа од 50%, Друштво врши резервисање износа који је потребан да се измири обавеза.

Иако Друштво поштује начело опрезности приликом процјене, с обзиром да постоји велика доза неизвјесности, у одређеним случајевима стварни резултати могу одступати од ових процјена.

Приходи и расходи по основу међународног саобраћаја

Приходи (расходи) и потраживања (обавезе) који су произашли из потписаних споразума са ино операторима су приказани у приложеним финансијским извјештајима, и односе се на приходе и расходе од међународних долазних, односно одлазних позива остварених са земљама са којима је Друштво успоставило директан обрачун међународног телефонског саобраћаја.

Дио остварених прихода, односно расхода по наведеном основу, евидентиран је на основу процјене извршене у складу са интерним обрачунима оствареног саобраћаја. Менаџмент сматра да су интерни обрачуни оствареног саобраћаја адекватни, и да одражавају стварно остварени међународни саобраћај у одговарајућем периоду.

Правична (фер) вриједност

Пословна политика Друштва је да објелодани информације о правичној вриједности aktive и пасиве за коју постоје званичне тржишне информације и када се правична вриједност значајно разликује од књиговодствене вриједности.

У Републици Српској не постоји довољно тржишног искуства, као ни стабилности и ликвидности код куповине и продаје потраживања и остале финансијске aktive и пасиве, пошто званичне тржишне информације нису у сваком тренутку расположиве. Стога, правичну вриједност није могуће поуздано утврдити у одсуству активног тржишта.

Менаџмент Друштва врши процјену ризика и, у случајевима када се оцијени да вриједност по којој се имовина води у пословним књигама неће бити реализована, врши исправку вриједности.

По мишљењу менаџмента Друштва, износи у овим финансијским извјештајима одражавају вриједност која је, у датим околностима, највјеродостојнија и најкориснија за потребе извјештавања.

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2016. године
5. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ РОБЕ И УСЛУГА

	У Конвертибилним маркама	
	Период који се завршава 30. јуна	
	2016.	2015.
(а) Приходи од продаје у земљи:		
<i>Приходи од фиксне телефоније:</i>		
- приходи од телефонског саобраћаја	14,033,170	15,335,861
- телекомуникациона претплата	13,362,814	15,026,902
- приход од интерконеције са домаћим оператерима у БиХ	13,388,671	15,025,533
- приходи од укључивања нових претплатника	46,277	66,852
- закуп ТФ водова	2,839,484	2,812,453
- остали приходи	109,992	126,345
	43,780,408	48,393,946
<i>Приходи од мобилне телефоније:</i>		
- приходи од телефонског саобраћаја	69,158,464	78,975,584
- телекомуникациона претплата	30,575,835	27,854,271
- приходи од укључивања нових претплатника	230,599	226,806
- фискалне касе	1,329,457	1,352,405
- остали приходи	752,080	238,840
	102,046,435	108,647,906
<i>Приходи од интегрисаних услуга:</i>		
- приходи од телефонског саобраћаја у оквиру интегрисаних услуга - фиксна мрежа	2,715,940	2,712,190
- приходи од телефонског саобраћаја у оквиру интегрисаних услуга - мобилна мрежа	239,776	282,563
- телекомуникациона претплата	19,894,097	17,468,588
- остали приходи	1,124,072	1,440,980
	23,973,885	21,904,321
<i>Приходи од интернета:</i>		
- приходи од ADSL	9,067,487	9,627,365
- приходи од директног приступа	1,507,221	1,455,415
- остали приходи	25,598	23,405
	10,600,306	11,106,185
<i>Приходи од везаних услуга:</i>		
Везане услуге - фиксна мрежа	2,474,659	1,385,699
Везане услуге - мобилна мрежа	11,151,002	10,971,461
	13,625,661	12,357,160
<i>Приходи од продаје робе</i>	315,330	698,631
Укупно приходи од продаје у земљи (а)	194,342,025	203,108,149
(б) Приходи од међународног обрачуна:		
- приходи из међународног обрачуна (фиксна телефонија)	11,820,520	11,673,581
- приходи од <i>roaming</i> -а	4,559,770	5,022,008
- приходи од међународног транзитног саобраћаја	4,142,884	4,426,710
- остали приходи из међународног саобраћаја	34,277	34,473
Укупно приходи од међународног обрачуна (б)	20,557,451	21,156,772
Укупно приходи од продаје робе и услуга (а+б)	214,899,476	224,264,921

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2016. године
6. ОСТАЛИ ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ

	У Конвертибилним маркама Период који се завршава 30. јуна	
	2016.	2015.
Приходи од закупнина	1,003,953	1,026,251
Приходи од провизије за наплату РТВ таксе	193,065	226,775
Уговорена маркетиншка подршка	429,844	423,272
Наплаћена отписана потраживања	6,234	9,854
Добици од продаје расходованих некретнина, опреме и залиха	41,065	24,697
Приходи од укидања разграниченог прихода (донације)	66,539	214,103
Приходи од наплаћених пенала и штета	134,409	153,075
Приходи од добијених спорова	112,561	167,011
Остали приходи	394,433	239,197
	2,382,103	2,484,235

7. ТРОШКОВИ МАТЕРИЈАЛА, РОБЕ И ВЕЗАНИХ УСЛУГА

	У Конвертибилним маркама Период који се завршава 30. јуна	
	2016.	2015.
Материјал за везане услуге	23,907,150	21,509,855
Набавна вриједност продате робе	280,064	630,157
Електрична енергија	2,419,189	2,183,023
Материјал за одржавање некретнина и опреме	738,649	711,901
Гориво и мазиво	576,853	720,411
Канцеларијски материјал	243,642	423,559
Остали материјал	195,943	228,342
Трошкови SIM картица и допуна (ваучера)	159,647	151,862
	28,521,137	26,559,110

Трошкови материјала за везане услуге се односе на трошкове продатих хардвера у оквиру посебних продајних пакета.

8. ТРОШКОВИ ЗАПОСЛЕНИХ

	У Конвертибилним маркама Период који се завршава 30. јуна	
	2016.	2015.
Нето зараде са урачунатим топлим оброком	17,027,638	17,084,778
Накнаде за рад ван радног времена и остале накнаде	2,864,378	3,029,471
Трошкови превоза у јавном саобраћају	384,178	371,905
Порези на зараде и накнаде зарада	2,457,643	2,519,926
Доприноси на зараде и накнаде зарада	11,952,078	12,344,184
Накнаде члановима Управног одбора и Одбора за ревизију	133,388	127,950
Отпремнине	-	785,667
Помоћи запосленима	149,374	153,676
Дневнице за службена путовања	382,889	505,698
Остала лична примања	1,219,631	3,181,454
	36,571,197	40,104,709

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2016. године
9. ТРОШКОВИ ПРОИЗВОДНИХ УСЛУГА

	У Конвертибилним маркама Период који се завршава 30. јуна	
	2016.	2015.
Трошкови међуоператорских обрачуна, изузев <i>roaming</i> -а	8,072,592	7,150,095
Трошкови интерконеције	6,691,183	7,413,242
Трошкови <i>roaming</i> -а	2,532,352	3,113,498
Трошкови закупа водова	1,596,758	1,641,308
Трошкови израде и допреме телефонских рачуна	2,291,414	2,450,232
Трошкови осталих поштанских и транспортних услуга	326,811	137,230
Трошкови одржавања	9,412,057	9,129,039
Трошкови закупа земљишта и пословних простора	8,212,862	6,547,155
Трошкови рекламе и пропаганде	7,311,865	7,591,136
Трошкови провизије дилерима	5,205,935	5,221,971
Трошкови услуга клириншке куће	190,693	190,693
Комуналне услуге	127,194	148,932
Накнада за емитовање садржаја	4,008,164	3,328,455
Остале производне услуге	1,349,798	1,204,640
	57,329,678	55,267,626

10. ОСТАЛИ ПОСЛОВНИ РАСХОДИ

	У Конвертибилним маркама Период који се завршава 30. јуна	
	2016.	2015.
Индијектни порези који не зависе од пословног резултата	1,700,821	2,610,025
Трошкови привременог упућивања запослених од стране Матичног Друштва	38,080	38,230
Трошкови стручног усавршавања	181,701	407,801
Трошкови интелектуалних услуга	440,198	666,737
Остале непроизводне услуге	809,148	755,518
Трошкови репрезентације	119,073	116,239
Премије осигурања	362,246	290,954
Трошкови платног промета	139,927	136,670
Накнаде Регулаторној агенцији за комуникације	3,630,349	3,514,447
Трошкови чланарина	96,180	92,984
Трошкови административних такси	858,498	721,795
Накнаде за рад студентских и омладинских задруга	873,538	841,129
Остали нематеријални трошкови	85,519	99,635
Губици од расходања некретнина, опреме и нематеријалних улагања	57,354	53,220
Трошкови резервисања	5,000	-
Исправка вриједности краткорочних потраживања	3,069,146	2,519,771
Трошкови судских спорова	83,448	129,130
Помоћ синдикату Друштва	100,000	150,000
Остали расходи	119,972	147,605
	12,770,198	13,291,890

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2016. године
11. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ И РАСХОДИ

	У Конвертибилним маркама	
	Период који се завршава 30. јуна	
	2016.	2015.
Приходи од камата		
- камате на депозите	847,686	1,216,259
- остале камате	490,192	549,131
	1,337,878	1,765,390
Остали финансијски приходи	32,032	439,896
Позитивне курсне разлике	170,921	145,292
Укупно финансијски приходи	1,540,831	2,350,578
Расходи од камата		
- по основу кредитних уговора	(164,959)	(222,105)
- остале камате	(164)	(4,197)
	(165,123)	(226,302)
Негативне курсне разлике	(134,871)	(616,336)
Укупно финансијски расходи	(299,994)	(842,638)
Финансијски приходи, нето	1,240,837	1,507,940

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2016. године
12. НЕМАТЕРИЈАЛНА УЛАГАЊА

	У Конвертибилним маркама					
			30. јуни 2016. и 31. децембар 2015. године			
	GSM	UMTS	Остале	нематеријална	Нематеријална	Укупно
	лиценца	лиценца	лиценце	улагања	улагања у	нематеријална
					припреми	улагања
Набавна вриједност						
Стање, 1. јануар 2015. године	117,182,447	23,296,086	6,510,964	45,912,428	-	192,901,925
Набавке у току године	-	-	1,514	181,727	9,897,574	10,080,815
Активирања	-	-	962,459	6,565,576	(7,528,035)	-
Донос са некретнина и опреме	-	-	18,000	1,678,826	22,621,800	24,318,626
Расходовања	-	-	(196,617)	(84,721)	-	(281,338)
Пренос у друге класе	-	-	-	(6,225)	-	(6,225)
Стање, 31. децембар 2015. године	117,182,447	23,296,086	7,296,320	54,247,611	24,991,339	227,013,803
Стање, 1. јануар 2016. године	117,182,447	23,296,086	7,296,320	54,247,611	24,991,339	227,013,803
Набавке у току периода	-	-	-	461,440	1,008,606	1,470,046
Активирања	-	-	63,640	1,414,101	(1,477,741)	-
Донос са некретнина и опреме	-	-	-	2,937,420	-	2,937,420
Пренос на некретнине и опрему	-	-	-	-	(1,209,782)	(1,209,782)
Стање, 30. јуни 2016. године	117,182,447	23,296,086	7,359,960	59,060,572	23,312,422	230,211,487
Исправка вриједности						
Стање, 1. јануар 2015. године	79,749,170	8,805,144	5,508,413	34,004,689	-	128,067,416
Амортизација за годину	7,816,069	1,553,849	716,944	4,579,526	-	14,666,388
Расходовања	-	-	(190,929)	(83,511)	-	(274,440)
Пренос у друге класе	-	-	-	(4,980)	-	(4,980)
Стање, 31. децембар 2015. године	87,565,239	10,358,993	6,034,428	38,495,724	-	142,454,384
Стање, 1. јануар 2016. године	87,565,239	10,358,993	6,034,428	38,495,724	-	142,454,384
Амортизација за период	3,908,035	776,924	278,650	3,082,112	-	8,045,721
Стање, 30. јуни 2016. године	91,473,274	11,135,917	6,313,078	41,577,836	-	150,500,105
Садашња вриједност на дан:						
30. јуни 2016. године	25,709,173	12,160,169	1,046,882	17,482,736	23,312,422	79,711,382
31. децембар 2015. године	29,617,208	12,937,093	1,261,892	15,751,887	24,991,339	84,559,419

GSM лиценца се односи на посебну Дозволу за пружање GSM услуга на територији Босне и Херцеговине, издату од стране Регулаторне агенције за комуникације Босне и Херцеговине ("РАК") на период од 15 година од дана додјељивања, почевши од 12. октобра 2004. године.

Друга значајна телекомуникациона лиценца се односи на лиценцу за Универзалне мобилне телекомуникацијске системе (UMTS лиценца). Наиме, дана 26. марта 2009. године РАК је издао Друштву Дозволу за пружање мобилних услуга на универзалним мобилним телекомуникационим системима (UMTS лиценца), која важи од 1. априла 2009. године до 1. априла 2024. године (15 година).

Остала нематеријална улагања највећим дијелом се односе на софтвере.

Нематеријална улагања у припреми највећим дијелом се односе на софтвере у припреми.

Током пословне 2015. године, са основних средстава у припреми извршен је пренос на нематеријална улагања у припреми, и то у укупном износу од 22,621,800 Конвертибилних марака, а по основу чињенице да су набавке нематеријалних улагања у припреми иницијално евидентирани преко позиција основних средстава у припреми.

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2016. године
13. НЕКРЕТНИНЕ И ОПРЕМА

	Земљиште	Инфра-структура	Улагања у туђа стална средства	Опрема	У Конвертибилним маркама	
					30. јуни 2016.	31. децембар 2015. године
					Основна средства у припреми	Укупно основна средства
Набавна вриједност						
Стање, 1. јануар 2015. године	1,380,857	619,139,972	2,631,485	652,659,696	144,197,953	1,420,009,963
Набавке у току године	-	431,428	-	2,302,451	93,251,860	95,985,739
Активирања и преноси	80,490	19,997,004	677,948	94,916,909	(115,672,351)	-
Пренос на нематеријалну имовину	-	-	-	-	(24,318,626)	(24,318,626)
Расходовања	-	(1,094,209)	-	(72,668,019)	(98,772)	(73,861,000)
Мањак	-	-	-	(15,935)	(372)	(16,307)
Вишак	-	12,130	-	-	-	12,130
Демонтажа опреме	-	-	-	(146,280)	(44)	(146,324)
Продаја некретнина и опреме	-	(50,398)	-	-	(146,001)	(196,399)
Пренос у друге класе	-	-	-	(17,488)	-	(17,488)
Стање, 31. децембар 2015. године	1,461,347	638,435,927	3,309,433	677,031,334	97,213,647	1,417,451,688
Стање, 1. јануар 2016. године	1,461,347	638,435,927	3,309,433	677,031,334	97,213,647	1,417,451,688
Набавке у току периода	-	122,807	3,982	473,750	21,276,444	21,876,983
Активирања и преноси	18,725	8,655,599	141,267	23,350,877	(32,166,468)	-
Пренос на нематеријалну имовину	-	-	-	-	(2,937,420)	(2,937,420)
Расходовања	-	-	-	(5,230,658)	-	(5,230,658)
Демонтажа опреме	-	-	-	(53,579)	25,969	(27,610)
Продаја некретнина и опреме	-	(95,166)	-	(65,577)	(54,640)	(215,383)
Донос са нематеријалних улагања	-	-	-	-	1,209,782	1,209,782
Стање, 30. јуни 2016. године	1,480,072	647,119,167	3,454,682	695,506,147	84,567,314	1,432,127,382
Исправка вриједности						
Стање, 1. јануар 2015. године	-	421,681,825	2,389,856	497,297,877	-	921,369,558
Амортизација за годину	-	25,031,991	347,147	52,639,975	-	78,019,113
Расходовања	-	(1,034,693)	-	(72,108,321)	-	(73,143,014)
Мањак	-	-	-	(11,056)	-	(11,056)
Вишак	-	1,437	-	-	-	1,437
Демонтажа опреме	-	-	-	(146,324)	-	(146,324)
Продаја некретнина	-	(12,836)	-	-	-	(12,836)
Пренос у друге класе	-	-	-	(9,991)	-	(9,991)
Пренос између категорија	-	(270,228)	-	270,228	-	-
Стање, 31. децембар 2015. године	-	445,397,496	2,737,003	477,932,388	-	926,066,887
Стање, 1. јануар 2016. године	-	445,397,496	2,737,003	477,932,388	-	926,066,887
Амортизација за период	-	12,464,387	134,339	27,700,027	-	40,298,753
Расходовања	-	-	-	(5,173,304)	-	(5,173,304)
Демонтажа опреме	-	-	-	(27,610)	-	(27,610)
Продаја некретнина и опреме	-	(27,033)	-	(54,498)	-	(81,531)
Стање, 30. јуни 2016. године	-	457,834,850	2,871,342	500,377,003	-	961,083,195
Садашња вриједност на дан:						
30. јуни 2016. године	1,480,072	189,284,317	583,340	195,129,144	84,567,314	471,044,187
31. децембар 2015. године	1,461,347	193,038,431	572,430	199,098,946	97,213,647	491,384,801

Основна средства у припреми на дан 30. јуни 2016. године се, углавном, односе на телекомуникациону опрему, која је набављена, али још није пуштена у функцију.

На дан 30. јуни 2016. године не постоје ограничења власништва над некретнинама и опремом Друштва. Уговорене, а нереализоване, обавезе Друштва по основу улагања у некретнине и опрему на дан 30. јуни 2016. године износе укупно 29,403,519 Конвертибилних марака.

**НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2016. године**
14. УЛАГАЊА У ЗАВИСНА ДРУШТВА

	Удио	У Конвертибилним маркама	
		30. јуни 2016.	31. децембар 2015.
<i>Учешће у капиталу зависног друштва:</i>			
- Logosoft д.о.о. Сарајево	65%	18,427,341	18,427,341
- Mtel Austria GmbH, Беч	100%	12,781,349	12,781,349
		31,208,690	31,208,690

Logosoft д.о.о. Сарајево

Дана 12. маја 2014. године Друштво је потписало Уговор о купопродаји удјела у друштву Logosoft д.о.о. Сарајево. У складу са поменутиим уговором, Друштво је стекло 65% удјела у друштву Logosoft д.о.о. Сарајево, уз обавезу да откупи и преосталих 35% удјела од претходног власника у периоду до 31. децембра 2016. године, или раније, уз испуњење одређених услова. Уговорена купопродајна цијена је износила 18,427,341 Конвертибилну марку и иста је у потпуности исплаћена у 2014. години. Друштво је дана 1. октобра 2014. године преузело контролу над зависним друштвом Logosoft д.о.о. Сарајево. У складу са уговором о купопродаји удјела, на дан трансакције Друштво је процијенило износ накнаде која ће бити плаћена за преостали дио удјела (за који Друштво нема могућности одустајања од куповине) у износу од 8,914,818 Конвертибилних марака (преузета обавеза на дан преузимања).

Руководство Друштва је извршило анализу потенцијалног обезвјеђења (импаритета) наведеног улагања у зависно друштво на дан 31. децембар 2015. године, и то на бази анализе дисконтовања вриједности будућих новчаних токова, нивоа продаје оствареног текућим и планираним новим активностима зависног друштва, уштеда у наредном периоду, инвестиција и других пословних активности зависног друштва у наредним обрачунским периодима.

Приликом анализе потенцијалног импаритета наведеног улагања, Друштво је користило пословне пројекције за период од десет година, уз дисконтну стопу од 14,5%. Према поменутиим пројекцијама, очекивани раст пословних прихода је у просјеку око 9% годишње, док је планиран раст пословних расхода за око 5% годишње. На дан састављања ових неконсолидованих финансијских извјештаја не постоје индикације да су претпоставке кориштене у анализи неодрживе.

Ефекти целокупне пословне комбинације преузимања Logosoft д.о.о. Сарајево и остале информације у вези са овом трансакцијом су додатно презентоване у консолидованим финансијским извјештајима Друштва.

Mtel Austria GmbH, Беч

Дана 1. јула 2014. године, у регистру надлежног органа Републике Аустрије, извршен је упис и регистрација новооснованог привредног друштва Mtel Austria са сједиштем у Бечу. Mtel Austria је основано на неодређени период у циљу пружања телекомуникационих услуга са оснивачким капиталом у износу од 35,000 EUR (еквивалент 68,454 Конвертибилне марке). На основу Одлуке о докапитализацији друштва Mtel Austria, коју је донио Управни одбор Друштва дана 23. јуна 2014. године, извршена је докапитализација новооснованог привредног друштва Mtel Austria у износу од 3,500,000 EUR, с тим што је дио докапитализације од 1,400,000 EUR (еквивалент 2,738,162 Конвертибилне марке) регистрован 9. октобра 2014. године, а други дио докапитализације од 2,100,000 EUR (еквивалент 4,107,243 Конвертибилне марке) регистрован 4. фебруара 2015. године.

Одлукама које је донио Управни одбор Друштва, дана 28. јула и 28. септембра 2015. године, извршен је унос новчаних средстава, у износу од 3,000,000 EUR (еквивалент 5,867,490 Конвертибилних марака) у капиталне резерве привредног друштва Mtel Austria.

Mtel Austria дјелује као MVNO (Mobile virtual network operator). Дана 14. августа 2015. године, у регистру надлежног органа Републике Аустрије, извршена је измјена назива друштва из Mtel Austrija у Mtel Austria GmbH.

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2016. године
15. УЛАГАЊА У ПРИДРУЖЕНО ДРУШТВО

	Удио	У Конвертибилним маркама	
		30. јуни 2016.	31. децембар 2015.
- Набавна вриједност улагања у МТЕЛ д.о.о. Подгорица	49%	74,563,739	74,563,739
		74,563,739	74,563,739

На дан 30. јуни 2016. године, Друштво има 49% удјела у друштву МТЕЛ д.о.о. Подгорица, Република Црна Гора, које се, такође, бави пружањем телекомуникационих услуга на територији Републике Црне Горе.

Наиме, Друштво је 1. фебруара 2010. године потписало Уговор о куповини 49% удјела у друштву МТЕЛ д.о.о. Подгорица (Република Црна Гора) са предузећем Ogalar B.V. Холандија, у укупном износу од 19,558,300 Конвертибилних марака (еквивалент EUR 10,000,000). У току фебруара 2010. године, Друштво је уплатило цјелокупан уговорени износ на име куповине наведеног удјела. Након куповине наведених удјела, а на основу одлуке Управног одбора Друштва број 1-02-5691/10 од 26. марта 2010. године, извршена је и докапитализација повезаног правног лица МТЕЛ д.о.о. Подгорица у укупном износу од 19,600,000 EUR.

Дана 29. јануара 2015. године друштво Мтел а.д. Бања Лука, на основу Одлуке Управног одбора Друштва, закључило је Уговор о преносу 100% удјела у друштву Sabling д.о.о. за производњу, промет и услуге, Будва (у даљем тексту: "Sabling"). Уговорена купопродајна цијена је износила 8,500,000 EUR. На основу потписаног Уговора о преносу удјела, Друштво је постало једини оснивач и власник друштва Sabling (100%), што је и регистровано у Централном регистру привредних субјеката Министарства финансија Црне Горе, дана 10. марта 2015. године.

На дан 29. мај 2015. године Управни одбор МТЕЛ а.д. Бања Лука донио је Одлуку којом се одобрава унос неновчаног улога у Друштво за телекомуникације МТЕЛ д.о.о. Подгорица преносом права на 100% удјела у друштву Sabling д.о.о. Будва чиме се повећала вриједност удјела Мтел а.д. Бања Лука у Друштву за телекомуникације Мтел д.о.о. Подгорица за износ од 8,500,000 EUR.

Дана 30. септембра 2015. године извршено је спајање уз припајање друштва Sabling и друштва Мтел д.о.о. Подгорица. Поступак спајања са припајањем је спроведен по поједностављеном поступку спајања, у складу са одредбама Закона о привредним друштвима Црне Горе и чиме је друштво Sabling избрисано из Централног регистра привредних субјеката Пореске управе Црне Горе.

Власничка структура придруженог друштва Мтел д.о.о. Подгорица је на дан састављања ових финансијских извјештаја остала непромјењена будући да је крајњи матични власник Групе, Телеком Србија, извршио докапитализацију сразмјерно свом учешћу.

Укупан улог у МТЕЛ д.о.о. Подгорица, након првобитно уговореног износа на име куповине 49% удјела, извршене докапитализације, као и осталих трошкова који су у директној вези са наведеном трансакцијом, те уносом неновчаног улога, укупно износи 74,563,739 Конвертибилних марака.

Друштво МТЕЛ д.о.о. Подгорица је саставило периодични финансијски извјештај за период од шест мјесеци који се завршава на дан 30. јуни 2016. године.

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2016. године
15. УЛАГАЊА У ПРИДРУЖЕНО ДРУШТВО (Наставак)

Сумиране финансијске информације придруженог друштва МТЕЛ д.о.о. Подгорица презентоване у складу са IFRS су дате у наставку:

	У Конвертибилним маркама	
	30. јуни 2016.	31. децембар 2015.
Стална имовина	138,959,118	127,410,271
Обртна имовина	99,842,131	62,273,512
Текуће обавезе	122,321,958	75,759,951
Другорочне обавезе	44,534,449	41,316,580

	У Конвертибилним маркама	
	Период који се завршава 30. јуна 2016.	Период који се завршава 30. јуна 2015.
Приходи	49,944,006	39,694,292
Губитак из редовног пословања	(168,428)	(227,919)
Нето губитак периода	(662,408)	(889,052)
Остали укупни резултат периода	-	-
Укупни свеобухватни резултат придруженог друштва	(662,408)	(889,052)
<i>Дивиденде примљене од придруженог друштва</i>	-	-

16. ОСТАЛА УЛАГАЊА

	Удио	У Конвертибилним маркама	
		30. јуни 2016.	31. децембар 2015.
<i>Хартије од вриједности расположиве за продају:</i>			
- Нова банка а.д. Бања Лука	0.02%	6,516	5,348
- Центар за међународно право и међународну пословну сарадњу д.о.о. Бања Лука	22.97%	400	400
		6,916	5,748
<i>Хартије које се држе до доспијећа:</i>			
- Дугорочне обвезнице Републике Српске		77,464	86,650
		84,380	92,398

Акције Нове банке а.д. Бања Лука (чине 0.02% капитала банке) котирају на активном, али недовољно развијеном финансијском тржишту Републике Српске, и вредноване су по фер вриједности на датум извјештаја о финансијском положају гдје су промјене у фер вриједности исказане као добици/(губици) ХоВ расположивих за продају у оквиру извјештаја о осталом укупном резултату.

Хартије које се држе до доспијећа се односе на обвезнице Републике Српске емитоване од стране Министарства финансија Републике Српске, а по основу плаћања дуга буџетских корисника који имају према Друштву. Обвезнице су издате са роком доспијећа од 15 година, почевши од 31. децембра 2007. године, са каматном стопом од 1.5% годишње, уз грасе период од 5 година, и вредноване су по амортизованом вриједности кориштењем ефективне каматне стопе.

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2016. године
17. ДУГОРОЧНА ПОТРАЖИВАЊА И КРЕДИТИ

	У Конвертибилним маркама	
	30. јуни 2016.	31. децембар 2015.
<i>Дугорочни кредити запосленима</i>	164,195	177,698
<i>Минус: Дио дугорочних кредита који доспијева до једне године (напомена 22)</i>	(83,596)	(79,736)
<i>Укупно дугорочни кредити запосленима</i>	80,599	97,962
<i>Остали дугорочни пласмани:</i>		
- Sberbank а.д. Бања Лука	-	4,500,000
- UniCredit а.д. Бања Лука	5,000,000	5,000,000
- Нова банка а.д. Бања Лука	-	9,000,000
<i>Укупно остали дугорочни пласмани</i>	5,000,000	18,500,000
Укупно дугорочна потраживања и кредити	5,080,599	18,597,962
<i>Минус: Акумулирани импаратетни губитак: - дугорочних кредита</i>	(16,180)	(18,471)
	5,064,419	18,579,491

18. ЗАЛИХЕ

	У Конвертибилним маркама	
	30. јуни 2016.	31. децембар 2015.
Материјал	3,892,232	4,054,447
Алат и инвентар	72,124	74,916
Роба	179,979	224,563
Материјал за везане услуге	14,704,924	19,458,465
Дати аванси за залихе	717,593	1,246,095
	19,566,852	25,058,486

19. КУПЦИ

	У Конвертибилним маркама	
	30. јуни 2016.	31. децембар 2015.
<i>Купци:</i>		
- повезана правна лица	3,031,283	3,182,199
- у земљи	94,099,296	89,128,713
- у иностранству	5,223,720	6,697,230
	102,354,299	99,008,142
<i>Минус: Исправка вриједности потраживања</i>	(52,552,926)	(49,630,046)
	49,801,373	49,378,096

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2016. године
19. КУПЦИ

Старосна структура потраживања од купаца на дан 30. јуни 2016. године и 31. децембар 2015. године је сљедећа:

	У Конвертибилним маркама	
	30. јуни 2016.	31. децембар 2015.
0-30 дана	46,025,123	45,515,178
31-60 дана	3,776,250	3,862,918
61-120 дана	1,578,049	1,851,323
121-180 дана	1,774,895	1,342,688
181-270 дана	1,905,294	1,908,220
271-360 дана	1,718,592	1,652,286
преко 361 дан	45,576,096	42,875,529
	102,354,299	99,008,142

Укупна бруто потраживања од купаца на дан 30. јуни 2016. године износе 102,354,299 Конвертибилних марака. Друштво је у потпуности извршило умањење вриједности потраживања за сва потраживања од купаца која нису наплаћена дуже од 60 дана.

Укупна исправка вриједности потраживања на дан 30. јуни 2016. године износи 52,552,926 Конвертибилних марака и представља 51,34% укупне бруто вриједности потраживања од купаца. Промјене на рачунима исправки вриједности потраживања су приказане у напмени 21 уз неконсолидоване финансијске извјештаје.

На дан 30. јуни 2016. године доспјела потраживања од купаца, за која није извршена исправка вриједности старости до 60 дана, износе 49,801,373 Конвертибилне марке. Просјечан период наплате потраживања од купаца за период од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2016. године био је 81 дан (2015. године 73 дана).

20. ДРУГА ПОТРАЖИВАЊА

	У Конвертибилним маркама	
	30. јуни 2016.	31. децембар 2015.
Преплаћени порези	-	1,652,151
Потраживања за накнаде за боловање	747,756	663,245
Потраживања за РТВ таксу	179,570	111,164
Потраживања за камате од банака	66,423	55,004
Остала потраживања	977,595	652,930
	1,971,344	3,134,494
<i>Минус:</i> Исправка вриједности других потраживања	(1,108,851)	(962,585)
	862,493	2,171,909

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2016. године
21. ИСПРАВКЕ ВРИЈЕДНОСТИ ПОТРАЖИВАЊА

	У Конвертибилним маркама Период 1. јануар - 30. јуни 2016. и пословна 2015. година		
	Купци (напомена 19)	Друга потраживања (напомена 20)	Укупно
Стање, 1. јануар 2015. године	45,519,863	956,636	46,476,499
Исправке у току године на терет резултата (напомена 10)	5,406,175	45,040	5,451,215
Остало	(1,295,992)	(39,091)	(1,335,083)
Стање, 31. децембар 2015. године	49,630,046	962,585	50,592,631
Стање, 1. јануар 2016. године	49,630,046	962,585	50,592,631
Исправке у току периода на терет резултата (напомена 10)	2,922,880	146,266	3,069,146
Стање, 30. јуни 2016. године	52,552,926	1,108,851	53,661,777

22. ДЕПОЗИТИ И ПОТРАЖИВАЊА ЗА КРЕДИТЕ

	У Конвертибилним маркама	
	30. јуни 2016.	31. децембар 2015.
Краткорочно орочени депозити	28,500,000	15,000,000
Кредити радницима који доспијевају до једне године (напомена 17)	83,596	79,736
Остали краткорочни пласмани Logosoft д.о.о. Сарајево	945,000	645,000
	29,528,596	15,724,736

Преглед краткорочно орочених депозита дат је у прилогу:

	Доспијеће	У Конвертибилним маркама	
		30. јуни 2016.	31. децембар 2015.
Краткорочно орочени депозити:			
- Комерцијална банка а.д. Бања Лука	27. септембар 2016.	3,000,000	3,000,000
- Sberbank а.д. Бања Лука	27. септембар 2016.	12,000,000	12,000,000
- Sberbank а.д. Бања Лука	6. јуни 2017.	4,500,000	-
- Нова банка а.д. Бања Лука	14. април 2017.	9,000,000	-
		28,500,000	15,000,000

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2016. године
23. АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА

	У Конвертибилним маркама	
	30. јуни 2016.	31. децембар 2015.
Обрачуната потраживања	4,965,793	6,891,120
Разграничена потраживања по основу везаних услуга	16,731,115	16,433,075
Унапријед плаћени трошкови	5,349,093	692,442
Обрачунате авансне фактуре за потребе обрачуна ПДВ-а	1,016,232	1,043,784
	28,062,233	25,060,421

Обрачуната потраживања се односе на обрачунати, али нефактурисани приход по основу међународног саобраћаја за услуге извршене у току текућег периода, а које ће бити фактурисане у наредном периоду.

Разграничена потраживања по основу везаних услуга се односе на продате везане услуге за које Друштво примјењује метод релативне фер вриједности којим утврђује вриједност посебних квалификованих елемената у оквиру везаних услуга при чему се будући приходи признају по фер вриједности обрачунатих услуга, а остатак се алоцира на испоручене компоненте.

24. ГОТОВИНА И ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ

	У Конвертибилним маркама	
	30. јуни 2016.	31. децембар 2015.
Жиро рачуни	23,712,158	24,851,186
Девизни рачуни	7,157,781	15,066,793
Благајне	30,117	17,890
Готовински еквиваленти	100,000	100,000
	31,000,056	40,035,869

25. КАПИТАЛ
Акцијски капитал

Структура акцијског капитала Друштва (по Књизи акционара коју води Централни регистар хартија од вриједности Републике Српске а.д. Бања Лука) на дан 30. јуни 2016. и 31. децембар 2015. године је била сљедећа:

	30. јуни 2016.	у %	31. децембар 2015.	у %
„Телеком Србија” а.д. Београд, Србија	319,428,193	65.01	319,428,193	65.01
Пензијски резервни фонд РС, а.д. Бања Лука	43,840,269	8.92	43,840,270	8.92
Фонд за реституцију РС а.д. Бања Лука	24,715,439	5.03	24,715,439	5.03
ЗИФ <i>Zepter fond</i> а.д. Бања Лука	21,372,097	4.35	21,645,158	4.40
Остали акционари	82,027,757	16.69	81,754,695	16.64
	491,383,755	100.00	491,383,755	100.00

Основни капитал Друштва у износу од 491,383,755 Конвертибилних марака, у потпуности је уплаћен и подијељен на 491,383,755 обичних (редовних) акција, од којих је свака номиналне вриједности 1 Конвертибилну марку. Све акције су исте класе са истим правима, обичне и гласе на име. Свака акција даје право на један глас.

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2016. године
25. КАПИТАЛ (наставак)
Акцијски капитал (наставак)

Акције Друштва котирају на Бањалучкој берзи хартија од вриједности у Републици Српској (активно, али недовољно развијено финансијско тржиште). Тржишна вриједност једне акције са стањем на дан 30. јуни 2016. године износи 1.21 Конвертибилну марку (31. децембра 2015. године: 1.61 Конвертибилну марку). Зарада и дивиденда по акцији је приказана у напомени 3 уз неконсолидоване финансијске извјештаје.

Законске резерве

Законске резерве на дан 30. јуни 2016. године у износу од 49,141,766 Конвертибилних марака представљају издвајања из расподјеле добитка у складу са чланом 231. Закона о привредним друштвима, и то најмање у висини 5% од добитка текуће године умањене за губитак претходне године, све док те резерве, заједно са резервама капитала, не достигну висину од најмање 10% основног капитала или Статутом одређени већи дио основног капитала.

Законске резерве користе се за покриће губитка, а ако прелазе износ од 10% основног капитала, или Статутом одређеног већег дијела основног капитала, могу се користити и за повећање основног капитала.

Остале резерве – резерве по основу инвестиционе обавезе

Остале резерве на дан 30. јуни 2016. године у износу од 97,791,500 Конвертибилних марака цјелокупно се односе на резерве формиране у току 2008. године, и то на основу уплаћене инвестиционе обавезе већинског власника („Телеком Србија“ а.д. Београд), као купца већинског пакета акција Друштва.

Уговором о продаји и куповини акција Друштва од 19. јануара 2007. године, купац („Телеком Србија“ а.д. Београд) се обавезао да ће у року од једне године након дана затварања трансакције (18. јуни 2007. године) извршити инвестиционо улагање (у новцу или стварима) у Друштво у износу који је једнак или већи од 50,000,000 EUR (накнадно, рок за инвестициону обавезу је продужен за додатних шест мјесеци, односно до 18. децембра 2008. године). Већински власник је извршио наведену уплату цјелокупно у новцу у предвиђеном року, а Друштво је наведене уплате у укупном износу од 97,791,500 Конвертибилних марака евидентирало као остале резерве.

26. КАМАТОНОСНИ КРЕДИТИ И ПОЗАЈМИЦЕ

	У Конвертибилним маркама	
	30. јуни 2016.	31. децембар 2015.
Дугорочни кредити:		
- Кредити за набавке опреме	38,397,249	43,643,975
Укупно дугорочне обавезе	38,397,249	43,643,975
<i>Минус:</i> текуће доспијеће дугорочних обавеза:		
- дугорочни кредити	(12,300,982)	(12,593,744)
Укупно текуће доспијеће дугорочних обавеза	(12,300,982)	(12,593,744)
	26,096,267	31,050,231

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2016. године
26. КАМАТОНОСНИ КРЕДИТИ И ПОЗАЈМИЦЕ (Наставак)
Дугорочни кредити

	Текуће доспијеће		У Конвертибилним маркама Дугорочни дио	
	30. јуни 2016.	31. децембар 2015.	30. јуни 2016.	31. децембар 2015.
Telegroup d.o.o. Република Српска	-	-	1,707,949	1,707,139
Nokia Siemens Networks Finance B.V. Холандија	1,060,925	1,060,925	3,130,495	3,660,952
Huawei International PTE Ltd. Сингапур	6,890,336	7,707,938	11,893,795	15,054,428
Huawei International CO Ltd. Хонг Конг	1,215,075	748,031	1,945,391	1,179,291
Intracom Telecom, Србија	-	-	774,509	774,509
Alcatel - Lucent International, Француска	2,361,325	2,885,528	2,353,176	3,367,128
Alcatel Lucent, Србија	584,828	-	877,242	1,746,172
Влада Краљевине Шпаније	188,493	191,322	3,413,710	3,560,612
	12,300,982	12,593,744	26,096,267	31,050,231

Просјечна каматна стопа на дугорочне кредитне (новчане и кредитне за набавке опреме) је у висини шестомјесечног EURIBOR-а увећаног за маржу у распону од 0.8% до 1.0% годишње (2015. године: шестомјесечни EURIBOR увећан за маржу у распону од 0.8% до 1.0% годишње).

Током периода од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2016. године, путем нових задужења кроз краткорочне и дугорочне кредитне, Друштво је реализовало набавке опреме у укупном износу од 1,561,045 Конвертибилних марака.

Неизмирене обавезе по основу камата на дан 30. јуни 2016. године приказане су у напмени 33. Уговорна валута за све кредитне, осим кредита одобрених од Владе Краљевине Шпаније и *Telegroup* д.о.о. Бања Лука, је EUR.

Друштво измирује све своје обавезе по кредитима у складу са уговореном динамиком, према утврђеним ануитетним плановима. Такође, Друштво поштује и све остале одредбе из уговора о кредитима и нема кршења било којих одредби уговора који би евентуално захтијевали пријевремену отплату обавеза.

Рочност доспијећа отплата дугорочних кредита:

	У Конвертибилним маркама	
	30. јуни 2016.	31. децембар 2015.
Текућа доспијећа	12,300,982	12,593,744
Између једне и двије године	11,647,353	11,812,108
Између двије и три године	7,681,567	10,147,039
Између три и четири године	3,680,026	4,549,931
Између четири и пет година	427,585	1,745,830
Након пет година	2,659,736	2,795,323
Укупно дугорочни дио кредита	26,096,267	31,050,231
	38,397,249	43,643,975

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2016. године
27. РАЗГРАНИЧЕНИ ПРИХОДИ

	У Конвертибилним маркама	
	30. јуни 2016.	31. децембар 2015.
Примљене донације	123,097	189,636
Минус: Краткорочни дио разграниченог прихода	(98,296)	(133,078)
	24,801	56,558

Разграничени приходи по основу примљених донација се односе на опрему донирану Друштву (највећим дијелом од стране државе).

Кретања на разграниченим приходима у периоду од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2016. и 2015. године су била сљедећа:

	У Конвертибилним маркама	
	Период који се завршава 30. јуна 2016.	Година која се завршава 31. децембра 2015.
Стање, 1. јануар	189,636	554,414
Смањење у корист осталих прихода	(66,539)	(364,778)
Стање, крај периода/године	123,097	189,636

28. БЕНЕФИЦИЈЕ ЗА ЗАПОСЛЕНЕ

	У Конвертибилним маркама	
	30. јуни 2016.	31. децембар 2015.
Бенефиције за запослене		
- дугорочни дио	6,261,281	6,312,005
- краткорочни дио	712,772	712,772
	6,974,053	7,024,777

Дугорочна резервисања за бенефиције за запослене са стањем на дан 30. јуни 2016. године у износу од 6,974,053 Конвертибилне марке се односе на дугорочна и краткорочна резервисања по основу обрачуна садашње вриједности акумулираних права запослених Друштва на отпремнине и јубиларне награде, у складу са IAS 19 "Бенефиције за запослене".

Трошкови везани за накнаде приликом одласка у пензију и јубиларне награде утврђују се коришћењем метода пројектованих јединица кредитирања, са актуарским одмјеравањем које се врши на дан извјештаја о финансијском положају. У складу са наведеним, Друштво је ангажовало овлашћеног актуара да у име Друштва изврши обрачун садашње вриједности акумулираних права запослених на отпремнине и јубиларне награде на дан 31. децембар 2015. године.

Приликом обрачуна наведене садашње вриједности акумулираних права запослених на отпремнине и јубиларне награде овлашћени актуар је користио сљедеће претпоставке: дисконтна стопа од 5% годишње, пројектовани раст зарада 2% годишње, пројектоване године радног стажа за одлазак у пензију – 40 година за мушкарце и 35 година за жене, пројектована флукуација запослених на основу података о историјском кретању запослених у претходном периоду, званично објављене стопе морталитета из окружења, као и остали услови неопходни за остваривање права на отпремнину и јубиларну награду.

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2016. године
28. БЕНЕФИЦИЈЕ ЗА ЗАПОСЛЕНЕ (Наставак)

Број мјесечних зарада за јубиларне награде приказан је у табели:

Број година проведених у Друштву	Број зарада према Колективном уговору
10	½
20	1
30	2

С обзиром да није било значајне флукуације запослених, као ни промјене осталих актуарских претпоставки, у периоду од шест мјесеци који завршава на дан 30. јуни 2016. године, Друштво је извршило ажурирање наведеног актуарског обрачуна садашње вриједности акумулираних права запослених на отпремнине и јубиларне награде.

Кретања на дугорочним обавезама за бенефиције за запослене у периоду од шест мјесеци који се завршава на дан 30. јуни 2016. године и пословној 2015. години су била сљедећа:

	У Конвертибилним маркама			
	Краткорочни дио		Дугорочни дио	
	30. јуни 2016.	31. децембар 2015.	30. јуни 2016.	31. децембар 2015.
Стање, 1. јануар	712,772	530,617	6,312,005	6,688,944
Свођење на садашњу вриједност, крај периода/године	-	25,568	-	209,113
Пренос/донос на краткорочни дио	50,724	586,052	(50,724)	(586,052)
Укидање резервисања у току периода/године	(50,724)	(429,465)	-	-
Стање, крај периода/године	712,772	712,772	6,261,281	6,312,005

29. РЕЗЕРВИСАЊА

	У Конвертибилним маркама	
	Период који се завршава 30. јуна 2015.	Година која се завршава 31. децембра 2015.
Стање, 1. јануар	204,981	281,225
Резервисања за судске спорове	5,000	4,500
Укидање резервисања за судске спорове	-	(80,744)
Стање, крај периода/године	209,981	204,981

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2016. године
30. ДОБАВЉАЧИ

	У Конвертибилним маркама	
	30. јуни 2016.	31. децембар 2015.
<i>Добављачи:</i>		
- повезана правна лица	3,644,591	3,624,579
- у земљи	34,879,741	46,225,249
- у иностранству	4,301,957	7,960,688
- за нефактурисане инвестиције и услуге	1,937,710	1,315,290
	44,763,999	59,125,806

Обавезе према добављачима су некаматносне. Друштво редовно измирује своје обавезе према добављачима. Друштво има политике управљања финансијским ризицима како би осигурало да се обавезе плаћају у уговореним роковима.

Просјечан период плаћања обавеза према добављачима у периоду од шест мјесеци који се завршава на дан 30. јуни 2016. године је био 77 дана (31. децембар 2015. године: 66 дана).

Старосна структура обавеза према добављачима на дан 30. јуни 2016. године и 31. децембар 2015. године је сљедећа:

	У Конвертибилним маркама	
	30. јуни 2016.	31. децембар 2015.
0-30 дана	37,441,563	44,926,677
31-60 дана	2,588,090	7,078,323
61-120 дана	4,288,900	4,926,789
121-180 дана	445,446	843,429
181-270 дана	-	1,078,851
271-360 дана	-	271,737
	44,763,999	59,125,806

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2016. године
31. ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА

	У Конвертибилним маркама	
	30. јуни 2016.	31. децембар 2015.
Разграничени приходи од продаје <i>prepaid</i> допуна	2,788,928	4,683,931
Разграничени приходи од продатих права на допуну	1,265,530	1,264,749
Обрачунате обавезе по основу међународног саобраћаја	11,789,636	24,348,296
Обрачунате обавезе по основу дистрибуције медијских садржаја	1,710,573	1,298,761
Обрачунате обавезе по основу осталих трошкова периода	11,038,101	12,085,312
Разграничене авансне фактуре за потребе обрачуна ПДВ-а	913,833	921,063
Остала пасивна временска разграничења	524,198	265,247
	30,030,799	44,867,359

Обрачунате обавезе по основу међународног саобраћаја које на дан 30. јуни 2016. године, износе 11,789,636 Конвертибилних марака, се у највећем дијелу у износу од 9,511,857 Конвертибилних марака, односе на процјену попушта по основу роминга, које Друштво треба да одобри по основу оствареног међународног саобраћаја са другим оператерима, а за које још увијек није издата коначна фактура нити добијен обрачун од стране клириншке куће (напомена 3.1.7. б).

Обрачунате обавезе по основу осталих трошкова периода које на дан 30. јуна 2016. године, износе 524,198 Конвертибилних марака, представљају трошкове периода за које постоје довољна сазнања о постојању и настанку истих, али до дана састављања неконсолидованих финансијских извјештаја, Друштво није примило коначну фактуру за примљене услуге или добра.

32. ОСТАЛЕ ОБАВЕЗЕ

	У Конвертибилним маркама	
	30. јуни 2016.	31. децембар 2015.
Примљени аванси и пренаплате од купаца	1,235,931	1,223,774
Обавезе за погрешне уплате купаца	44,911	52,184
Обавезе по основу РТВ таксе	34,562	54,391
Обавезе за порезе, царине и дажбине на терет трошкова	343,650	263,849
Обавезе по основу камата	64,847	82,710
Обавезе по основу спонзорстава и помоћи из добитка	56,497	56,497
Обавезе за порез на додату вриједност	2,779,280	-
Обавезе према запосленима	5,420,601	4,143
Друге обавезе	4,513	1,432
	9,984,792	1,738,980

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2016. године
33. ПОРЕЗ НА ДОБИТАК
(а) Компоненте пореза на добитак

	У Конвертибилним маркама Период који се завршава 30. јуна	
	2016.	2015.
Текући порески расход периода	3,726,661	4,965,245
Одложени порески расход - смањење одложених пореских средстава	39,041	31,316
	3,765,702	4,996,561

(б) Усаглашавање пореза на добитак и производа резултата пословања прије опорезивања и прописане пореске стопе

	У Конвертибилним маркама Период који се завршава 30. јуна	
	2016.	2015.
Добитак прије опорезивања	34,985,732	48,032,743
Порез на добитак по стопи од 10%	3,498,573	4,803,274
<i>Усклађивања расхода/прихода:</i>		
- ефекат неопорезивих прихода	(90,026)	(164,286)
- ефекат непризнатих трошкова	318,114	326,257
Порез на добитак	3,726,661	4,965,245
<i>Ефективна пореска стопа за период</i>	<i>10.65%</i>	<i>10.34%</i>

(в) Одложена пореска средства

	У Конвертибилним маркама Период који се завршава 30. јуна 2016.	Година која се завршава 31. децембра 2015.
	Привремене разлике на некретнинама и опреми Стање, 1. јануар	527,374
Одложена пореска средства по основу вредновања некретнина и опреме за пореске сврхе	(39,041)	45,754
Стање, крај периода/године	488,333	527,374

(г) Текућа пореска потраживања

	У Конвертибилним маркама 30. јуни 2016.	31. децембар 2015.
	Потраживања за преплаћени порез на добитак	1,099,126
	1,099,126	1,826,637

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2016. године
34. ТРАНСАКЦИЈЕ СА ПОВЕЗАНИМ СТРАНАМА

Већински власник Друштва је друштво Телеком Србија а.д. Београд, чији је већински власник Република Србија.

Сљедећа салда потраживања и обавеза су произашла из трансакција обављених са повезаним странама:

	У Конвертибилним маркама	
	30. јуни 2016.	31. децембар 2015.
АКТИВА		
а) Потраживања од купаца:		
- Телеком Србија а.д. Београд	2,014,687	1,994,708
- МТЕЛ д.о.о. Подгорица	29,864	35,816
- Mtel Austria GMBH Беч	468,440	486,357
- Logosoft д.о.о. Сарајево	518,292	665,318
	3,031,283	3,182,199
б) Обрачунати, а нефактурисани приходи из међународног саобраћаја:		
- Телеком Србија а.д. Београд	1,086,922	1,021,627
- МТЕЛ д.о.о. Подгорица	7,680	7,094
- Mtel Austria GMBH Беч	1,107	498
- Logosoft д.о.о. Сарајево	9,120	7,405
	1,104,829	1,036,624
в) Потраживања за кредит:		
- Logosoft д.о.о. Сарајево	945,000	645,000
г) Остала краткорочна потраживања		
- Телеком Србија а.д. Београд	5,832	-
Укупно потраживања	5,086,944	4,863,823
ПАСИВА		
а) Обавезе према добављачима:		
- Телеком Србија а.д. Београд	(3,227,162)	(2,853,965)
- МТЕЛ д.о.о. Подгорица	(10,660)	(2,989)
- Mtel Austria GMBH Беч	(14)	(13)
- HD - WIN д.о.о. Београд	(111,306)	-
- Logosoft д.о.о. Сарајево	(295,449)	(767,612)
	(3,644,591)	(3,624,579)
б) Процијењени трошкови:		
- Телеком Србија а.д. Београд	(663,024)	(460,798)
- МТЕЛ д.о.о. Подгорица	(59,153)	(20,338)
- HD - WIN д.о.о. Београд	(111,306)	(78,429)
- Mtel Austria GMBH Беч	(20)	(21)
- Logosoft д.о.о. Сарајево	(12,418)	(13,733)
	(845,921)	(573,319)
Укупно обавезе	(4,490,512)	(4,197,898)
Нето потраживања	596,432	665,925

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2016. године
34. ТРАНСАКЦИЈЕ СА ПОВЕЗАНИМ СТРАНАМА (Наставак)

		У Конвертибилним маркама	
		Период која се завршава	
		30. јуна	
		2016.	2015.
ПРИХОДИ			
a) Приходи од продаје услуга:			
- Телеком Србија а.д. Београд		5,824,230	6,132,165
- МТЕЛ д.о.о. Подгорица		48,379	91,977
- Mtel Austria GMBH Беч		9,711	-
- Logosoft д.о.о. Сарајево		383,496	483,741
		<u>6,265,816</u>	<u>6,707,883</u>
б) Приходи од продаје робе:			
- Logosoft д.о.о. Сарајево		72,831	200,009
в) Остали приходи:			
- Mtel Austria GMBH Беч		69,191	-
- Logosoft д.о.о. Сарајево		11,387	-
		<u>80,578</u>	<u>-</u>
Укупно приходи		<u>6,419,225</u>	<u>6,907,892</u>
РАСХОДИ			
a) Трошкови међуоператорских обрачуна изузев roaming-а:			
- Телеком Србија а.д. Београд		(5,983,474)	(5,429,351)
- Mtel Austria GMBH Беч		(82)	-
- Logosoft д.о.о. Сарајево		(287,592)	(1,313,983)
		<u>(6,271,148)</u>	<u>(6,743,334)</u>
б) Трошкови roaming-а:			
- Телеком Србија а.д. Београд		(488,232)	(640,810)
- МТЕЛ д.о.о. Подгорица		(107,806)	(124,879)
		<u>(596,038)</u>	<u>(765,689)</u>
в) Трошкови закупа водова:			
- Телеком Србија а.д. Београд		(72,713)	(147,545)
- Logosoft д.о.о. Сарајево		(337,296)	-
		<u>(410,009)</u>	<u>(147,545)</u>
г) Трошкови привременог упућивања запослених:			
- Телеком Србија а.д. Београд		(38,080)	(38,230)
д) Трошкови интернет приступа:			
- Телеком Србија а.д. Београд		(400,163)	(474,876)
ђ) Трошкови vlan connect			
- Телеком Србија а.д. Београд		(22,390)	(19,973)
е) Трошкови – пренос сигнала/IPTV			
- Телеком Србија а.д. Београд		(226,847)	(201,558)
- HD - WIN д.о.о. Београд		(667,838)	(470,573)
		<u>(894,685)</u>	<u>(672,131)</u>
ж) Трошкови одржавања			
- Телеком Србија а.д. Београд		(35,698)	(210,200)
- МТЕЛ д.о.о. Подгорица		(39,422)	(18,047)
- Logosoft д.о.о. Сарајево		(20,980)	(104,062)
		<u>(96,100)</u>	<u>(332,309)</u>
з) Трошкови осталих непроизводних услуга:			
- МТЕЛ д.о.о. Подгорица		(806)	(785)
- Логософт д.о.о. Сарајево		(10,654)	-
		<u>(11,460)</u>	<u>(785)</u>
и) Трошкови стручног усавршавања			
- Logosoft д.о.о. Сарајево		(26,232)	-
ј) Трошкови продате робе:			
- Логософт д.о.о. Сарајево		(72,831)	(200,009)
Укупно расходи		<u>(8,839,136)</u>	<u>(9,394,881)</u>
Расходи нето		<u>(2,419,911)</u>	<u>(2,486,989)</u>
Краткорочна примања кључног руководећег особља:			
- Извршни одбор		(267,474)	(406,142)
- Управни одбор		(129,812)	(123,221)
- Одбор за ревизију		(40,515)	(41,510)
		<u>(437,801)</u>	<u>(570,873)</u>

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2016. године
34. ТРАНСАКЦИЈЕ СА ПОВЕЗАНИМ СТРАНАМА (Наставак)

Трансакције са повезаним лицима су вредноване под истим или сличним комерцијалним условима као и трансакције са другим правним лицима.

35. ЗАРАДА ПО АКЦИЈИ

	У Конвертибилним маркама	
	Период који се завршава 30. јуна	
	2016.	2015.
Нето добитак обрачунског периода	31,220,030	43,036,182
Просјечан пондерисан број издатих акција	491,383,755	491,383,755
Зарада по акцији (основна и разријеђена)	0.0635	0.0876

Дана 2. јуна 2016. године Скупштина акционара Друштва је донијела Одлуку о расподјели дијела добити из 2015. године, по којој је извршена расподјела добити власницима капитала, у складу са Статутом Друштва, у износу од 38,452,693 Конвертибилне марке (0.08 Конвертибилних марака по акцији).

Обавезе за преостале неисплаћене дивиденде акционарима на дан 30. јуни 2016. године износе 22,065,322 Конвертибилне марке (31. децембра 2015. године – 26,608,490 Конвертибилних марака).

36. ПОТЕНЦИЈАЛНЕ ОБАВЕЗЕ
Судски спорови

Друштво се повремено јавља као тужена страна у споровима које физичка и правна лица воде против Друштва. Процијенене потенцијалне обавезе Друштва по судским споровима у којима је Друштво тужена страна на дан 30. јуни 2016. године износе укупно 89,051,328 Конвертибилних марака, не укључујући ефекте потенцијалних затезних камата и трошкова судских спорова.

Најзначајнији спорови су они у којима се као тужиоци јављају Блицнет д.о.о. Бања Лука у износу од 41.5 милиона Конвертибилних марака, и Stumbgroup д.о.о. Бијељина у износу од 42 милиона Конвертибилних марака. Управа Друштва користи правне савјете за горе наведене спорове, на основу којих вјерује да је вјероватноћа негативног исхода по Друштво мала, с обзиром на чињеницу да не постоји ваљан правни основ за наведене спорове.

Увјерење о неоснованости тужбених захтијева усмјерених против Друштва, Управа темељи на чињеницама да су у свим случајевима надлежни органи, у законом предвиђеном поступку, већ утврдили да противправности на страни Друштва није било. Управа, даље, не очекује да ће коначан исход наведених спорова значајно угрозити материјално-финансијско пословање Друштва. На основу наведених чињеница Друштво није евидентирало резервисања по основу датих спорова, нити сматра да су даља објелодањивања неопходна.

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2016. године
37. ИНФОРМАЦИЈЕ О СЕГМЕНТИМА
37.1. Информације о сегментима

На дан 30. јуни 2016. године, извјештајни сегменти Друштва, у складу са IFRS 8, су сљедећи:

1. Фиксна телефонија и интернет, и
2. Мобилна телефонија.

37.2. Приходи и резултати сегмената

Приходи и резултати сегмената за период од шест мјесеци који се завршава на дан 30. јуни 2016. године дати су у прегледу који слиједи:

	У Конвертибилним маркама		
	Фиксна телефонија и интернет	Мобилна телефонија	Укупно
30. јуни 2016. године			
Приходи од продаје робе и услуга	96,812,587	118,086,889	214,899,476
Остали пословни приходи	523,212	1,858,891	2,382,103
Интерни обрачун између сегмената	22,418,866	17,624,301	40,043,167
Укупно пословни приходи	119,754,665	137,570,081	257,324,746
Трошкови материјала, робе и везаних услуга	(5,810,445)	(22,710,692)	(28,521,137)
Трошкови запослених	(16,431,233)	(20,139,964)	(36,571,197)
Трошкови амортизације	(26,318,381)	(22,026,093)	(48,344,474)
Трошкови производних услуга	(27,336,488)	(29,993,190)	(57,329,678)
Остали пословни расходи	(3,888,519)	(8,881,679)	(12,770,198)
Интерни обрачун између сегмената	(17,624,301)	(22,418,866)	(40,043,167)
Укупно пословни расходи	(97,409,367)	(126,170,484)	(223,579,851)
Пословни добитак	22,345,298	11,399,597	33,744,895
Финансијски приходи	691,115	849,716	1,540,831
Финансијски расходи	(131,501)	(168,493)	(299,994)
Финансијски приходи, нето	559,614	681,223	1,240,837
Добитак прије опорезивања	22,904,912	12,080,820	34,985,732
Порез на добитак	(1,949,314)	(1,816,388)	(3,765,702)
Нето добитак периода	20,955,598	10,264,432	31,220,030

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2016. године
37. ИНФОРМАЦИЈЕ О СЕГМЕНТИМА (Наставак)
37.2. Приходи и резултати сегмената (Наставак)

Приходи и резултати сегмената за период од шест мјесеци који се завршава на дан 30. јуни 2015. године дати су у прегледу који слиједи:

30. јуни 2015. године	У Конвертибилним маркама		
	Фиксна телефонија и интернет	Мобилна телефонија	Укупно
Приходи од продаје робе и услуга	98,944,149	125,320,772	224,264,921
Остали пословни приходи	555,748	1,928,487	2,484,235
Интерни обрачун између сегмената	13,407,328	21,342,585	34,749,913
Укупно пословни приходи	112,907,225	148,591,844	261,499,069
Трошкови материјала, робе и везаних услуга	(5,366,847)	(21,192,263)	(26,559,110)
Трошкови запослених	(17,601,081)	(22,503,628)	(40,104,709)
Трошкови амортизације	(24,212,708)	(20,788,311)	(45,001,019)
Трошкови производних услуга	(25,054,518)	(30,213,108)	(55,267,626)
Остали пословни расходи	(3,972,099)	(9,319,790)	(13,291,889)
Интерни обрачун између сегмената	(21,342,585)	(13,407,328)	(34,749,913)
Укупно пословни расходи	(97,549,838)	(117,424,428)	(214,974,266)
Пословни добитак	15,357,387	31,167,416	46,524,803
Финансијски приходи	884,718	1,465,860	2,350,578
Финансијски расходи	(290,479)	(552,159)	(842,638)
Финансијски приходи, нето	594,239	913,701	1,507,940
Добитак прије опорезивања	15,951,626	32,081,117	48,032,743
Порез на добитак	(2,484,811)	(2,511,750)	(4,996,561)
Нето добитак периода	13,466,815	29,569,367	43,036,182

Приходи и резултати сегмената приказани у претходним табелама (за период од шест мјесеци који се завршава на дан 30. јуни 2016. и 2015. године) представљају приходе генерисане од продаје екстерним купцима. Приходи између сегмената у току периода су елиминисани.

Рачуноводствене политике извјештајних сегмената су идентичне као и рачуноводствене политике Друштва описане у напмени 3.

Добитак сегмента представља профит сваког сегмента, са укљученом алокацијом свих трошкова и то на бази прихода остварених од стране сваког сегмента посебно. То представља критеријум по којем се извјештава према руководиоцима надлежним за доношење кључних одлука, у циљу алокације адекватних ресурса сегментима, као и анализе њихових резултата.

Приходи Друштва од главних услуга су детаљно приказани у напмени 5 уз неконсолидоване финансијске извјештаје.

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2016. године
37. ИНФОРМАЦИЈЕ О СЕГМЕНТИМА (наставак)
37.3. Средства и обавезе сегмената

Средства и обавезе сегмената са стањем на дан 30. јуни 2016. године су сљедећи:

30. јуни 2016. године	У Конвертибилним маркама		
	Фиксна телефонија и интернет	Мобилна телефонија	Укупно
АКТИВА			
Стална имовина			
Нематеријална улагања	29,727,739	49,983,643	79,711,382
Некретнине и опрема	301,750,580	169,293,607	471,044,187
Улагања у зависна друштва	14,059,569	17,149,121	31,208,690
Улагања у придружено друштво	-	74,563,739	74,563,739
Остала улагања	38,013	46,367	84,380
Дугорочна потраживања и кредити	2,282,133	2,782,286	5,064,419
Одложена пореска средства	127,850	360,483	488,333
	347,985,884	314,179,246	662,165,130
Обртна имовина			
Залихе	5,756,540	13,810,312	19,566,852
Купци	27,646,363	22,155,010	49,801,373
Потраживања за преплаћени порез на добитак	494,606	604,520	1,099,126
Друга потраживања	336,499	525,994	862,493
Депозити и потраживања за кредите	13,302,684	16,225,912	29,528,596
Активна временска разграничења	5,091,932	22,970,301	28,062,233
Готовина и готовински еквиваленти	13,965,579	17,034,477	31,000,056
	66,594,203	93,326,526	159,920,729
Укупна актива	414,580,087	407,505,772	822,085,859
ОБАВЕЗЕ			
Дугорочне обавезе и резервисања			
Каматоносни кредити и позајмице	10,592,708	15,503,559	26,096,267
Разграничени приходи	24,801	-	24,801
Бенефиције за запослене	2,837,446	3,423,835	6,261,281
Резервисања	94,492	115,489	209,981
	13,549,447	19,042,883	32,592,330
Краткорочне обавезе			
Каматоносни кредити и позајмице	5,535,442	6,765,540	12,300,982
Добављачи	19,090,730	25,673,269	44,763,999
Пасивна временска разграничења	8,116,143	21,914,656	30,030,799
Бенефиције за запослене	323,176	389,596	712,772
Разграничени приходи	44,233	54,063	98,296
Обавезе за дивиденду	9,929,395	12,135,927	22,065,322
Остале обавезе	4,491,056	5,493,736	9,984,792
	47,530,175	72,426,787	119,956,962
Укупно обавезе	61,079,622	91,469,670	152,549,292

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2016. године
37. ИНФОРМАЦИЈЕ О СЕГМЕНТИМА (наставак)
37.3. Средства и обавезе сегмената (наставак)

Средства и обавезе сегмената са стањем на дан 31. децембар 2015. године су сљедећи:

31. децембар 2015. године	Фиксна телефонија и интернет	У Конвертибилним маркама	
		Мобилна телефонија	Укупно
АКТИВА			
Стална имовина			
Нематеријална улагања	30,746,477	53,812,942	84,559,419
Некретнине и опрема	307,928,246	183,456,555	491,384,801
Улагања у зависна друштва	13,687,274	17,521,416	31,208,690
Улагања у придружено друштво	-	74,563,739	74,563,739
Остала улагања	40,523	51,875	92,398
Дугорочна потраживања и кредити	8,178,762	10,400,729	18,579,491
Одложена пореска средства	119,849	407,525	527,374
	360,701,131	340,214,781	700,915,912
Обртна имовина			
Залихе	5,395,229	19,663,257	25,058,486
Купци	23,889,605	25,488,491	49,378,096
Потраживања за преплаћени порез на добитак	803,720	1,022,917	1,826,637
Друга потраживања	882,873	1,289,036	2,171,909
Депозити и потраживања за кредите	6,896,437	8,828,299	15,724,736
Активна временска разграничења	2,620,159	22,440,262	25,060,421
Готовина и готовински еквиваленти	17,558,632	22,477,237	40,035,869
	58,046,655	101,209,499	159,256,154
Укупна актива	418,747,786	441,424,280	860,172,066
ОБАВЕЗЕ			
Дугорочне обавезе и резервисања			
Каматоносни кредити и позајмице	2,878,186	28,172,045	31,050,231
Разграничени приходи	56,558	-	56,558
Бенефиције за запослене	2,797,513	3,514,492	6,312,005
Резервисања	90,192	114,789	204,981
	5,822,449	31,801,326	37,623,775
Краткорочне обавезе			
Каматоносни кредити и позајмице	4,351,516	8,242,228	12,593,744
Добављачи	23,793,330	35,332,476	59,125,806
Пасивна временска разграничења	6,629,116	38,238,243	44,867,359
Бенефиције за запослене	316,092	396,680	712,772
Разграничени приходи	58,554	74,524	133,078
Обавезе за дивиденду	11,707,736	14,900,754	26,608,490
Остале обавезе	465,412	1,273,568	1,738,980
	47,321,756	98,458,473	145,780,229
Укупно обавезе	53,144,205	130,259,799	183,404,004

У циљу праћења резултата сегмената и алокације адекватних ресурса између сегмената, укупна средства и обавезе су алоцирани у извјештајне сегменте. Средства која се заједнички користе од стране извјештајних сегмената, као и обавезе које су заједничке за сегменте, алоциране су на бази остварених прихода сваког извјештајног сегмента засебно.

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2016. године
37. ИНФОРМАЦИЈЕ О СЕГМЕНТИМА (наставак)
37.4. Капитална улагања сегмената

Капитална улагања сегмената у току периода су сљедећа:

	У Конвертибилним маркама		
	Фиксна телефонија и интернет	Мобилна телефонија	Укупно
30. јуни 2016. године			
Капитална улагања (<i>напомене 12 и 13</i>)	16,918,943	6,428,086	23,347,029
30. јуни 2015. године			
Капитална улагања (<i>напомене 12 и 13</i>)	19,002,866	11,879,417	30,882,283

Капитална улагања обухватају набавке нематеријалних улагања, некретнина и опреме у току извјештајног периода.

37.5. Информације у вези са највећим купцима

Усљед природе телекомуникационих услуга, Друштво нема значајну концентрацију великих купаца, јер има велики број међусобно независних купаца са малим појединачним прометом.

37.6. Географске информације

Земља поријекла Друштва, која је истовремено и носилац пословања Друштва, је Босна и Херцеговина. Друштво највећи дио својих прихода од продаје (89% од укупних пословних прихода) остварује на територији Босне и Херцеговине.

38. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ
38.1. Управљање капиталом

Не постоји формални оквир за управљање ризиком капитала Друштва. Управни одбор Друштва разматра капитални ризик, на основама ублажавања ризика и увјерења да ће Друштво бити у могућности да одржи принцип сталности пословања, истовремено максимизирајући повећање профита акционара, преко оптимизације дуга и капитала.

Структура капитала Друштва укључује кредите (*напомена 25*), готовину и готовинске еквиваленте и капитал који се састоји од акцијског капитала, резерви и акумулираног добитка.

Управни одбор Друштва прегледа структуру капитала по потреби. На основу тог прегледа Друштво уравни тежава структуру капитала преко нових дугорочних инвестиција, као и узимања нових кредита или откупа постојећих. Цјелокупна стратегија Друштва за управљање капиталом је непромијењена.

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2016. године
38. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ (Наставак)
38.1. Управљање капиталом (Наставак)
38.1.1. Рацио укупне задужености према капиталу

Показатељи задужености Друштва са стањем на крају периода били су сљедећи:

	У Конвертибилним маркама	
	30. јуни 2016.	31. децембар 2015.
Задуженост (а)	38,397,249	43,643,975
Готовина и готовински еквиваленти	(31,000,056)	(40,035,869)
Нето задуженост	7,397,193	3,608,106
Капитал (б)	669,536,567	676,768,063
Рацио укупног дуговања према капиталу	1.10%	0.53%

(а) Задуженост се односи на дугорочне кредитне обавезе, као и текућа доспијећа дугорочних кредитних обавеза.

(б) Капитал укључује акцијски капитал, резерве и нераспоређени добитак.

38.1.2. Значајне рачуноводствене политике у вези са финансијским инструментима

Значајне рачуноводствене политике и усвојена начела, укључујући критеријум за признавање, основе мјерења и основе признавања прихода и расхода за сваку категорију финансијске имовине, финансијских обавеза и капитала, детаљније су објашњене у напомени 3 уз неконсолидоване финансијске извјештаје.

38.1.3. Категорије финансијских инструмената

Категорије финансијских инструмената су приказане у наредној табели:

	У Конвертибилним маркама	
	30. јуни 2016.	31. децембар 2015.
Финансијска имовина		
Кредити и потраживања (укључујући готовину и готовинске еквиваленте)	115,922,119	124,155,605
Финансијска имовина која се држи до доспијећа	77,464	86,650
Хартије од вриједности расположиве за продају	6,916	5,748
	116,006,499	124,248,003
Финансијске обавезе по амортизованој вриједности	83,245,235	102,877,788

38.2. Циљеви управљања финансијским ризицима

У свом редовном пословању, Друштво је, у различитом обиму, изложено одређеним финансијским ризицима, и то: тржишном ризику (који обухвата ризик од промјене курса страних валута, ризик од промјене каматних стопа и ризик од промјене цијена), ризику ликвидности и кредитном ризику.

Управљање ризицима у Друштву је усмјерено на минимизирање потенцијалних негативних утицаја на финансијско стање и пословање Друштва у ситуацији непредвидивости финансијских тржишта. Управљање ризицима дефинисано је рачуноводственим политикама Друштва.

Друштво не ступа у трансакције са изведеним финансијским инструментима (дериватима), као што су свопови каматних стопа или форварди. Поред тога, за период од шест мјесеци који се завршава на дан 30. јуни 2016. године, Друштво није вршило трговање финансијским инструментима.

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2016. године
38. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ (Наставак)
38.2. Циљеви управљања финансијским ризицима (наставак)
(1) Тржишни ризик
(а) Ризик од промјене курса страних валута

Иако дио својих трансакција Друштво обавља у страним валутама, менаџмент Друштва сматра да Друштво није значајно изложено ризику од промјене курса страних валута приликом пословања у земљи и иностранству, јер углавном обавља своје пословне трансакције у локалној валути (Конвертибилна марка), као и у EUR за који је Конвертибилна марка везана фиксним валутним курсом (1 EUR = 1.95583 Конвертибилне марке). У складу са наведеним, менаџмент Друштва није вршио анализу осјетљивости на промјене курса страних валута, изузев за промјене USD јер има одређене обавезе у тој страниј валути.

Књиговодствена вриједност финансијске имовине и обавеза Друштва у страним валутама на дан извјештавања је следећа:

	Имовина		У Конвертибилним маркама Обавезе	
	30. јуни 2016.	31. децембар 2015.	30. јуни 2016.	31. децембар 2015.
	EUR	14,438,621	23,886,898	40,663,410
USD	157,944	177,180	3,676,588	3,812,423
CHF	1,165	1,169	119	26,939
GBP	1,860	1,862	136	1,243
RSD	466	33	147	981
	14,600,056	24,067,142	44,340,400	52,754,479

Анализа осјетљивости

Анализа осјетљивости на промјене курса страних валута је урађена највећим дијелом на USD, и одређена на основу изложености ризику промјене курса страних валута на крају извјештајног периода. Уколико би се курс страних валута повећао/смањио за 10% на годишњем нивоу, нето добитак Друштва за период од шест мјесеци који се завршава на дан 30. јуни 2016. године био би мањи/већи за износ од 3,605 Конвертибилних марака (за период од шест мјесеца који се завршава на дан 30. јуни 2015. године: 47,104 Конвертибилне марке).

(б) Ризик од промјене каматних стопа

Друштво је изложено разним ризицима који, кроз ефекте промјена висине тржишних каматних стопа, дјелују на њен финансијски положај и токове готовине. С обзиром да Друштво нема значајну каматносно имовину, приходи Друштва су у значајној мјери независни од промјене тржишних каматних стопа.

Ризик Друштва од промјена каматних стопа проистиче првенствено из обавеза по основу примљених дугорочних кредита од добављача. Кредити примљени по промјењивим каматним стопама излажу Друштво каматном ризику токова готовине, док кредити примљени по фиксним каматним стопама излажу Друштво ризику промјене фер вриједности каматних стопа.

Током периода од шест мјесеци који се завршава на дан 30. јуни 2016. године, највећи дио обавеза по кредитима био је са варијабилном каматном стопом, која је везана за EURIBOR. Обавезе по кредитима са промјењивим каматним стопама су највећим дијелом у страниј валути (EUR).

Друштво врши анализу изложености ризику од промјене каматних стопа на динамичкој основи узимајући у обзир алтернативне изворе финансирања и рефинансирања, прије свега за дугорочне обавезе, јер оне представљају најзначајнију каматносно позицију. Друштво још увијек не врши свој промјењиве за фиксну каматну стопу или обрнуто, али предузима одговарајуће мјере ради обезбјеђења кредита од банака под повољнијим условима.

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2016. године

---

38. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ (Наставак)

38.2. Циљеви управљања финансијским ризицима (Наставак)

(1) Тржишни ризик (Наставак)

(б) Ризик од промјене каматних стопа (Наставак)

Анализа осјетљивости

Анализа осјетљивости на промјене каматних стопа је одређена на основу изложености каматних стопа недеривативних инструмената на крају извјештајног периода. За промјењиве каматне стопе обавеза, анализа је припремљена под претпоставком да је неизмирени износ обавеза на крају извјештајног периода био неизмирени у току цијелог извјештајног периода.

У случају да је каматна стопа на обавезе по новчаним и робним кредитима у току извјештајног периода била већа/мања за 10% на годишњем нивоу, уз остале непромијењене варијабле, нето добитак Друштва за период од шест мјесеци који се завршава на дан 30. јуни 2016. године био би мањи/већи за износ од 16,496 Конвертибилних марка (за период од шест мјесеци који се завршава на дан 30. јуни 2015. године: 22,210 Конвертибилних марака) као резултат већег/мањег расхода камата.

(в) Ризик од промјене цијена капитала

Током извјештајног периода 2016. године, Друштво је изложено одређеном ризику од промјена цијена власничких хартија од вриједности. Наведена улагања се држе више за стратегијске сврхе, него за сврхе дневног трговања, и њима се активно не тргује.

Такође, Друштво је изложено ризику промјена цијена својих производа, јер се суочава са интензивном конкуренцијом у области телекомуникација.

(2) Ризик ликвидности

Управљање ликвидношћу је централизовано на нивоу Друштва. За управљање ризиком ликвидности одговоран је менаџмент Друштва који је успоставио одређене процедуре у вези са дугорочним и краткорочним управљањем ризиком ликвидности. Друштво својом имовином и обавезама управља на начин који му обезбјеђује да у сваком тренутку испуњава све своје обавезе.

Друштво располаже довољним износом високо ликвидних средстава (готовина и готовински еквиваленти), као и континуираним приливом новчаних средстава од реализације услуга који омогућава да своје обавезе измирује у року доспијећа.

Друштво не користи финансијске деривате.

У циљу управљања ризиком ликвидности, Друштво је усвојило финансијске политике којима је дефинисана дисперзија у нивоима одлучивања приликом набавке одређених добара/услуга. Ова дисперзија је обезбијеђена утврђивањем лимита до којих поједина лица или органи у Друштву одлучују о некој набавци.

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2016. године
38. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ (Наставак)
38.2. Циљеви управљања финансијским ризицима (Наставак)
(2) Ризик ликвидности (Наставак)

Рочност доспијећа финансијске имовине и обавеза Друштва на дан 30. јуни 2016. и 31. децембар 2015. године:

Финансијска имовина

	У Конвертибилним маркама					
	До 3 мјесеца	3-12 мјесеци	1-2 године	2-5 година	Преко 5 година	Укупно
30. јуни 2016.						
Без камата						
-Кредити и потраживања (укључујући готовину и готовинске еквиваленте)	82,254,021	-	-	-	-	82,254,021
	82,254,021	-	-	-	-	82,254,021
Са фиксном каматном стопом						
Кредити и потраживања (укључујући готовину и готовинске еквиваленте)	15,403,849	14,139,597	5,211,140	43,033	801	34,798,420
-Финансијска имовина која се држи до доспијећа	-	10,831	10,831	32,493	23,309	77,464
	15,403,849	14,150,428	5,221,971	75,526	24,110	34,875,884
Укупно	97,657,870	14,150,428	5,221,971	75,526	24,110	117,129,905
31. децембар 2015.						
Без камата						
-Кредити и потраживања (укључујући готовину и готовинске еквиваленте)	90,475,126	-	-	-	-	90,475,126
	90,475,126	-	-	-	-	90,475,126
Са фиксном каматном стопом						
-Кредити и потраживања (укључујући готовину и готовинске еквиваленте)	402,884	16,040,652	14,012,593	5,115,113	6,581	35,577,823
-Финансијска имовина која се држи до доспијећа	9,186	1,645	10,831	32,493	32,495	86,650
	412,070	16,042,297	14,023,424	5,147,606	39,076	35,664,473
Укупно	90,887,196	16,042,297	14,023,424	5,147,606	39,076	126,139,599

Финансијске бавезе

	У Конвертибилним маркама					
	До 3 мјесеца	3-12 мјесеци	1-2 године	2-5 година	Преко 5 година	Укупно
30. јуни 2016.						
Остале обавезе по амортизованој вриједности						
-Без камата	43,248,320,	1,599,666	-	-	-	44,847,986
-Инструменти по варијабилној каматној стопи	3,040,954	9,320,560	11,738,818	11,881,756	2,680,623	38,662,711
Укупно	46,289,274,	10,920,226,	11,738,818	11,881,756	2,680,623	83,510,697
31. децембар 2015.						
Остале обавезе по амортизованој вриједности						
-Без камата	55,370,950	3,862,862	-	-	-	59,233,812
-Инструменти по варијабилној каматној стопи	3,057,004	9,609,449	11,920,543	16,593,746	2,820,982	44,001,724
Укупно	58,427,954	13,472,311	11,920,543	16,593,746	2,820,982	103,235,536

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2016. године

---

38. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ (Наставак)

38.2. Циљеви управљања финансијским ризицима (Наставак)

(2) Ризик ликвидности (Наставак)

Преглед доспијећа финансијских инструмената (имовине и обавеза) је направљен на основу недисконтованих новчаних токова финансијске имовине и обавеза, укључујући и камате на ту имовину које ће бити зарађене (осим на средства за која Друштво очекује да ће се новчани ток појавити у другом периоду), односно на основу најранијег датума када се од Друштва може тражити да плати насталу обавезу.

Износи укључени у претходне табеле за финансијске инструменте (имовину и обавезе) по варијабилним каматним стопама могу бити предмет промјене уколико се промјене у варијабилним каматним стопама буду разликовале од процијењених каматних стопа утврђених на крају извјештајног периода.

(3) Кредитни ризик

Кредитни ризик се односи на ризик да друга страна неће испунити своје уговорне обавезе према Друштву, што ће резултовати финансијским губитком Друштва. Друштво је усвојило политике у вези са праћењем кредитне способности партнера, као и захтијевања одређених обезбјеђења (коллатерала), у случајевима гдје је то могуће, а у циљу смањивања ризика од потенцијалних финансијских губитака насталих неиспуњавањем одређених уговорних обавеза.

Кредитни ризик настаје код потраживања од правних и физичких лица, готовине и готовинских еквивалената, депозита у банкама и финансијским институцијама, као и преузетих обавеза.

Друштво је изложено кредитном ризику у ограниченој мјери. Обезбјеђење од кредитног ризика успостављено је предузимањем одређених мјера и активности на нивоу Друштва. У случају неблаговременог измиривања обавеза корисника услуга према Друштву, истима се онемогућава даље коришћење услуга.

Поред тога, Друштво нема значајну концентрацију кредитног ризика у вези са потраживањима, јер има велики број међусобно неповезаних купаца са појединачно малим износима дуговања. Поред онемогућавања даљег коришћења услуга, користе се и сљедећи механизми наплате: репрограмирање дуга, компензације са правним лицима, утужења, вансудска поравнања и остало.

Наплата кредита датих запосленима у Друштву се обезбјеђује кроз административне забране, односно умањење плата за адекватан износ рата, док запослени који напуштају Друштво, уговором регулишу начин исплате преосталог дијела износа кредита у тренутку одласка из Друштва.

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2016. године
38. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ (Наставак)
38.2. Циљеви управљања финансијским ризицима (Наставак)
(4) Фер вриједност

Фер вриједност финансијских средстава која нису вреднована по фер вриједностима

Изузев као што је наведено у наредној табели, менаџмент Друштва сматра да књиговодствена вриједност финансијских средстава и финансијских обавеза, признатих у приложеним неконсолидованим финансијским извјештајима, апроксимира њиховој фер вриједности.

	30. јуни 2016.		У Конвертибилним маркама 31. децембар 2015.	
	Књиговодствена вриједност	Фер вриједност	Књиговодствена вриједност	Фер вриједност
<i>Финансијска средства:</i> Финансијска имовина која се држи до доспијећа	77,464	62,177	86,650	66,490
Укупно	77,464	62,177	86,650	66,490

Претпоставке које су коришћене за процјену тренутне тржишне вриједности финансијских средстава/обавеза су сљедеће:

- За краткорочне пласмане, позајмице и обавезе, књиговодствена вриједност је приближна фер вриједност због њиховог кратког рока доспијећа.
- За дугорочне пласмане и обавезе за израчунавање фер вриједности користи се метод дисконтовања будућих новчаних токова по тренутној тржишној каматној стопи, која је на располагању Друштву за сличне финансијске инструменте.
- За хартије од вриједности расположиве за продају којима се тргује на активном тржишту израчунавање фер вриједности се врши на основу тренутне тржишне вриједности наведених хартија од вриједности.

Наредна табела представља анализу финансијских инструмената који су вредновани након почетног признавања по фер вриједности груписане у нивое од 1 до 3 у зависности од степена могућности процјене фер вриједности.

- Ниво 1 одмјеравања фер вриједности произлази из котиране тржишне вриједности (некориговане) на активним тржиштима за идентичну имовину и обавезе.
- Ниво 2 одмјеравања фер вриједности произлази из улазних параметара, различитих од котиране тржишне вриједности обухваћене Нивоом 1, а које су видљиве из средстава или обавеза, директно (на примјер, цијена) или индиректно (на примјер, проистекло из цијене).
- Ниво 3 одмјеравања фер вриједности произлази из техника процјењивања које укључују улазне параметре за финансијска средства или обавезе, а који представљају податке који се не могу наћи на тржишту (неистражени улазни параметри).

	У Конвертибилним маркама 30. јуни 2016.			
	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Укупно
<i>Финансијска средства:</i> Расположива за продају: - Котиране ХоВ (напомена 16)	6,516	-	400	6,916
Укупно	6,516	-	400	6,916

Укупни губици приказани у укупном осталом резултату се односе на финансијска средства расположива за продају (Нова банка а.д. Бања Лука, напомена 16) и приказани су као промјена "Нереализованих добитака/(губитака) од ХОВ".

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2016. године
39. ОПЕРАТИВНИ ЛИЗИНГ

Минимална закупнина призната као трошак у току периода од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2016. године износи 8,212,862 Конвертибилне марке (упоредни период 2015. године: 6,547,155 Конвертибилних марака).

Преузете обавезе Друштва по основу уговора о закупу пословних просторија и земљишта су сљедеће:

	У Конвертибилним маркама	
	30. јуни 2016.	31. децембар 2015.
Не дуже од једне године	8,843,493	8,166,044
Дуже од једне године али краће од пет година	37,980,594	20,774,626
Дуже од пет година	33,926,859	11,122,023
	80,750,946	40,062,693

40. ПОРЕСКИ РИЗИЦИ

Република Српска и Босна и Херцеговина тренутно имају више закона који регулишу разне порезе уведене од стране надлежних органа. Порези који се плаћају укључују порез на додатну вриједност, порез на добитак и порезе на плате (социјалне порезе), заједно са другим порезима. Поред тога, закони којима се регулишу ови порези нису били примјењивани дуже вријеме за разлику од развијенијих тржишних привреда, док су прописи којим се врши имплементација ових закона често нејасни или не постоје.

Сходно томе, у погледу питања везаних за пореске законе ограничен је број случајева који се могу користити као примјер. Често постоје разлике у мишљењу међу државним министарствима и организацијама везано за правну интерпретацију законских одредби што може довести до неизвјесности и сукоба интереса. Пореске пријаве, заједно са другим областима законског регулисања (на примјер, питања царина и девизне контроле) су предмет прегледа и контрола од више овлашћених органа којима је законом омогућено прописивање јако строгих казни и затезних камата.

Тумачење пореских закона од стране пореских власти у односу на трансакције и активности Друштва могу се разликовати од тумачења менаџмента. Као резултат изнесеног, трансакције могу бити оспорене од стране пореских власти и Друштву може бити одређен додатни износ пореза, казни и камата. У складу са Законом о Пореској управи Републике Српске, период застарјелости пореске обавезе је пет година. То практично значи да пореске власти имају права да одреде плаћање неизмирених обавеза у року од пет година од тренутка када је обавеза настала. Ове чињенице утичу да порески ризик у Републици Српској и Босни и Херцеговини буде значајнији од оног у земљама са развијенијим пореским системом.

Поред наведеног, Друштво има значајне трансакције са повезаним правним лицима. Иако менаџмент Друштва сматра да Друштво посједује довољну и адекватну пратећу документацију у вези са трансферним цијенама, постоји неизвјесност да се захтјеви и тумачења пореских и других органа разликују од тумачења менаџмента. Менаџмент Друштва сматра да евентуална различита тумачења неће имати материјално значајних посљедица по финансијске извјештаје Друштва.

41. ДОГАЂАЈИ НАКОН ДАНА БИЛАНСА

Није било догађаја након извјештајног периода који би захтијевали корекције или додатна објелодањивања, у складу са IAS 10 "Догађаји након извјештајног периода", као ни развоја таквих догађаја који би за посљедицу могли имати штету по финансијски положај и пословне дјелатности Друштва.

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2016. године

---

42. ТЕКУЋА ЕКОНОМСКА СИТУАЦИЈА И ЊЕН УТИЦАЈ НА ПОСЛОВАЊЕ ДРУШТВА

Као што се и очекивало, и у току извјештајног периода Друштво је, као и већина других привредних субјеката у Републици Српској, било под одређеним утицајем финансијске кризе и погоршаних економских услова на тржишту Републике Српске и Босне и Херцеговине. Вјероватно је да ће Друштво и у наредном периоду, пословати у отежаним и неизвјесним привредним околностима, и то као посљедица слабљења општих економских активности у Републици Српској и Босни и Херцеговини. До сада, текућа финансијска криза је имала веома лимитиран и индиректан утицај на финансијско стање и перформансе Друштва.

43. ДЕВИЗНИ КУРСЕВИ

Средњи курсеве за девизе, утврђени на међубанкарском тржишту девиза, примијењени за прерачун девизних позиција извјештаја о финансијском положају у Конвертибилне марке, за поједине главне валуте су били сљедећи:

	У Конвертибилним маркама	
	30. јуни 2016.	31. децембар 2015.
EUR	1.95583	1.95583
Динар (RSD)	0,01583	0.01611
Амерички долар (USD)	1.76360	1.79007
Швајцарски франак (CHF)	1.80194	1.80861

BDO d.o.o. Banja Luka

Jevrejska 24
78000 Banja Luka
Republika Srpska, BiH
Tel: +387 51 225 011
Fax: +387 51 225 012

www.bdo.ba

